

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 500, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjazásában szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
sajdóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bármentés
leveleket nem
fogadunk el.
Készítők
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Milia 8.

Ára 5 lej

Csütörtök, 1934 június 14.

5694. ÉV XVII. ÉVF.
TAMUSZ 1. 129. SZÁM.

Náci-kémek Londonban

A Daily Mail írja:
„Egy londoni titkos német szövetkezet által alkalmazott új horogkeresztes kémkedési rendszer új rémületet kelt a Londonban élő németek között. Ez a szerve-
zet, amely az Angliában lakó összes né-
meteket élesen figyel, most azon fáradozik, hogy mindenkit felkutasson és ki-
szimatoljon, aki bírálattal illeti a horog-
keresztes módszereket.
A legesélyesebb megjegyzést is rögtön jelentik Berlinnek, ha olyan színezete van, hogy a hitlerizmust bírálja.
Akkor azután működésbe lép az a bi-
zonys, a horogkeresztre oly jellemző „nyomás”, hogy az illetőt Németországba való visszatérésre kényszerítsék.
Ott azután államellenes magartás a vad és gyűjtőtábor a következőképpen.
A szervezet működésének következmé-
nye az lett, hogy számos vezetőszerepet betöltő német polgár az angol belügy-
minisztériumhoz fordult védelemért.
A Scotland Yard emberei kaptak meg-
bízást, hogy a horogkeresztes németeket szigorú megfigyelés alá vegyék.
A detektívek már felderítették a szer-
vezetet és ismerik a három főszemélyt is, akik közül az egyik osztrák és hírlap-
tudósítónak mondja magát.
A szervezet igen ravasz eszközökkel dolgozik.
Ügynökei például behúzzák magukat a titkos kémelhárító szolgálatba.
Ha azután valamelyik Londonban lakó német a szervezet szemében gyanússá válik, ezek az ügynökök olyan jelentést tesznek róla az angol hatóságoknak, hogy mint alkalmasan idegent kiutasítják az ország területéről.
A hálózat, amelyet a horogkereszt Ang-
lia felett kiterjesztett, oly nagy és sűrű, hogy komoly vélemények szerint senki nem tarthat fenn Németországgal üzleti vagy bármilyen más kapcsolatot anélkül, hogy a náci-kémek éber szemét elkerülhetné.

Titulescu és Litvinov

A román szélsőjobboldali pártokat szemmel láthatólag kényelmellen helyzetbe hozta a román-orosz megegyezés.
Valahogy nem így képzelték el a dolgot.
Hiába jelentette ki Lloyd George még 1920-ban, midőn Anglia felvette a kereskedelmi kapcsolatokat Szovjetországgal, gal: nem érdekel a belpolitikai rezsim, amely Szovjetországban uralkodni van, mint ahogyan nem érdekel a török-országi abszolutizmus sem, amellyel nemcsak kereskedelmi, de diplomáciai kapcsolatok is tartottunk fenn. A belpolitikai rezsim ügyét intézze el az orosz nép — a népbiztosokkal.
Nem, a mai jobboldali apostolaink sehogysan így látták Románia nemzetközi orientációjának ügyét.
És megbujtak kezdetben az olasz fasiszta diktatura mögött, amely rendszer jelszüknek, étvágyuknak és világszemléletüknek oly kifogástalanul megfelelt.
Annyira megbujtak, hogy alig tudta őket onnan kifűstölni Mussolini karesör-
tétő revizionizmusa.
Erre Adolf politikájával kezdte kacérkodni a sovinizmus kufárja, Adolf különösen szimpátiikus volt, hiszen elbűvölő bajszján kívül diktatórikus rendszere még eibájjólan antiszemita jellegű is volt.
Egyéb-utóbb azonban Adolftól is kibujt a revizionista, hogy gondolkodóba ejtse a mi szélsőjobboldali vezéreinket.
És most, amikor egyik jobboldali diktatura a másik után kavarja fel a világ békéjét, amelynek fenntartása annyira eminens érdeke Romániának, ime a bolsevista Oroszország hozzájárul egy komoly lépéshez ennek a minden oldalról fenyegetett békének a fenntartásához. Az orosz-román egyezmény benne fekszik a francia külpolitika békefenntartó vonalában.
Egy ilyen egyezményt nyilván ellenezni

Pénzügyi kérdésekben valóban dekrétumokkal fog kormányozni a liberális kormány

Tatarescu megerősíti a dekrétumokkal való kormányzás híret, de cáfolja azt, hogy kormányátszervezés lesz. Sterét is kombinálják a moszkvai román követi méltóságra

Nagyszabású ünnepekkel fogják fogadni Barthout Bukarestben

Bucuresti-Bukarest, június 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Dimineata ma intervjut közöl Tatarescu miniszter elnökkel. A miniszterelnök Resitán nyilatkozott a lap munkatársának és a következőket mondotta:
— A kormány erősebb, mint valaha és feladatát hiánytalanul fogja végrehajtani. Ezt világosan és minden fenntartás nélkül jelenthetem ki. A kormányban nem lesz változás, de ha mégis szóba kerülne ilyesmi, csak akkor, amikor akarom, természetesen mindig az ország és nem a kormány személyes érdekében.
Ezután elmondta a miniszterelnök, hogy a parlamenti ülészek rövid lesz és a költségvetési munkálatokkal fog foglalkozni. Esetleg olyan törvényeket is megszavaz, amelyekre nem volt idő az elmúlt ülészekben. Összel gazdag törvényhozási anyagot terjesztenek majd a parlament elé.

Kisebbségek a temesvári konferencián

A kormány Temesváron is miniszteri konferenciát fog tartani valószínűleg két hét múlva és erre meghívják a kisebbségi képviselőket is. A kormány kisebbségi politikája ismeretes. Jó viszonyban kíván élni a kisebbségekkel, de amikor a kisebbségek jogokat követelnek, nem szabad megfélemlíteni őket kötelességeikről.
Azokra a hírekre vonatkozólag, hogy a kormány dekrétumokkal fog kormányozni, Tatarescu a következőket mondotta:
— Ilyen dekrétumok csak pénzügyi kérdésekre és az államélet egyszerűsítése nagy reformjának végrehajtására fognak vonatkozni, közjogi természetű dekrétumról nincsen szó.
Tatarescu nyilatkozatával kapcsolatban

egyébként a következő hivatalos nyilatkozatot tette közzé a miniszterelnök:

Hivatalos nyilatkozat

— A miniszterelnök Cogalnicból Temesvárra való utazása alkalmával egyéni és együttes beszélgetéseket folytatott a sajtó különböző képviselőivel. Ezek a beszélgetések egyes lapokban teljesen elferdítve jelentek meg. A miniszterelnök kategorikusan megcáfolta a kormány össztételének változásáról szóló híreket.
Ki lesz a moszkvai követ?
Ma minisztertanács volt, melyen a moszkvai követség létesítésének kérdése is szerepelt. Közlebbi a minisztertanácsról nem szivárgott ki. Szóba kerültek azon ban Vasile Stoica, Cita Davila, Arion Filotti és Inceulet belügyminiszter nevei. Egyesek tudni vélik, hogy Titulescu jönnéven venné, ha Sterét, aki az oroszországi viszonyokat a legelőkeltebben ismeri, neveznék ki moszkvai követnek. A bukaresti orosz követséget augusztus elsején állítják fel, míg a moszkvai román követség felállítására a kisantant konferencia után kerül sor.

Előkészületek Barthou fogadtatására

Erre vonatkozólag egyébként már nagy szabású előkészületek folynak. Barthou, Jeffies és Benes érkezése Románia életében az utóbbi évek egyik legnagyobb jelentőségű nemzetközi aktusa lesz és a kormány ezt megfelelő fogadtatással kívánja kihangsúlyozni. Csütörtökön, vagy pénteken a kamara és szenátus közös ünnepi ülést tart a francia külügyminiszter tiszteletére. Ez alkalommal Barthou és Titulescu tartanak beszédeket.
Barthou látogatása alatt egyébként a romániai küladósságok kérdése is szóba kerül. Slavescu pénzügyminiszter beszélgetést folytatott D'Ornesson francia követtel, majd Párizssal is beszélt telefonon. Az Universal szerint a küladósságok ügyében létrejött megegyezés értelmében az április 1-től elmaradt törlesztési részletre hatvan millió lejt fizet június tizenötödikén a kincstár.

Averescu marsall Románia olasz orientációját sürgeti

Bucuresti-Bukarest, június 13. Az olasz sajtó intervjút közöl Averescu marsalltól, aki szerint Románia és Olaszország viszonyának bensőségesnek kell lennie ami nem valósítható meg nehezen. A fasiszta doktrína őrjáti fejlődést mutat. Ez a főként annak is köszönhető, mert 12 éve ugyanazon vezetés alatt áll.

A romániai helyzetről szólva kijelenti, hogy nálunk lehetetlen lenne megkísérlni a pártok megszüntetését. Azok a pártok, amelyek nem fognak tudni alkalmazkodni a mai idők ritmusához maguktól meg fognak szünni. Az olasz román szerződést, amelynek nagyjelentősége van, mindenáron fenn kell tartani.

„a nyilvánvaló örültséggel volna egyenlő. A szélsőjobboldali orgánomok ezért csak csendben ejtenek el apróbb rossz máju megjegyzéseket és adnak kifejezést olyan kétségeknél, amelyek a legkevésbé polgári európai államok már régen tüllették magukat.
Titulescu és Litvinov műve ez az egyezmény.
A román külügyminiszter érdemei, zsenialitása ismétleten meghajtatják előtte az elismerés zászlaját.

De elismerőleg ír a külföldi sajtó Litvinovról is, akit egy notórius jobboldali csak nemrégiben idézett a kamrában nyilvánvaló megvetéssel a hangjában „a zsidán Litvinov” gyanánt.
A jobboldali prókátorok érthető zavarban vannak tehát — és lesznek mindaddig, ameddig kitaratnak abszurd elveik mellett. Elvek mellett, amelyeket nem mulaszt el időnként jóakarólag, de egészen fentről megficskázni az abszurdumokat nem ismerő idő.

VILÁG TŰZP

Münchhausen Autarkistanban

Az alábbi szatira a „The Economist” című londoni lapban jelent meg.

Münchhausen báró megköszönte a tor-
kát és elbeszélést így folytatta:
Hosszu hetek teltek el, kedves barátaim, amíg egy kapitányra találtam, aki hajlandó volt Autarkistan szigetére elki-
sérni. Már régóta vonzott ez a sziget, de nem volt alkalom az felkeresni. A nagy világ-tenger közepén fekszik és könnyen megközelíthető. Az utazók közül azonban kevesen látták, miután idegen hajót, amely kikötőjéhez közeledik, nyomban támadás éri. Harminc évvel ezelőtt világ-kereskedelmi hatalom volt Autarkistan. Hatalmas vagyonok özönlöltek oda évről-
évre. Autarkistan hajóival és áruival a világ minden részében találkoztunk és az összes országok legjobb termékei széles felvevőképességgel rendelkező piacra talált Autarkistanban.
De jött a világháború, amely felborította a régi nemzetközi gazdasági rendet. Autarkistanban nemzeti mozgalom kerekedett felül, melynek gyűjtő jelszava: „Autarkistan az autarkistának!” volt. Rohamosan terjedt a mozgalom, míg magához ragadta a hatalmat és az ország egész gazdasági politikáját felborította. A külföldi áruk behozatalát betiltották és halálbüntetés tilalma alá helyezték. Azóta a kizárólag saját termékeiből él Autarkistan. Ennyit, kedves barátaim, bevezetésül és most elmondom nektek, mit láttam ebben a különös országban.
Az ut Autarkistan partjai felé baleset nélkül telt el. A negyedik napon megpillantottuk az országot. A hegyek mögött felbukkant a nap és az első napsugarak egy hatalmas falra öntöttek fényüket, amely az egész szigetet körülövezte. De nem a fal volt a legkülönösebb, ami tekintetemet magára vont. Sokkal mélyebb benyomást gyakorolt rám a sok gyárkémény, melyek a fal mögött emelkedtek az égnek és nagy betűkkel a következő felirást viselték: „Tohu-bohu”, ami szó szerinti azt jelenti: „Csak autarkikus árut vásároljatok”. De nem nézhettem tovább a partot, mert egy kis csónak közeledett hajónkhoz és megkérdezték, mit keresünk Autarkistanban. Hosszu, nehéz tárgyalások után engedélyt kaptam a kiszállásra. De csak egy napig maradhatam s ezt is csak azzal a feltétellel engedték meg, hogy szigorúan be fogom tartani az ország erkölcsét és törvényeit. Még is reméltem, hogy a nap végén meg fogom tudni hosszabbítani tartózkodási engedélyemet és ebben a reményben örömmel hagytam el a hajót.

Kis csónakunk gyorsan átvágott a kikötőn, mely csak arra való volt, hogy az evezősönakokat megkösse és amely különben semmilyen életjelt nem mutatott. A kikötő közepén hatalmas emlékoszlop állott. Egy ember ábrázolt, aki egy körülkerített területen áll és aki rendkívül hasonlított a régi világ börze spekulánsának közismert típusához. Kisérőim fel voltak háborodva, hogy nem térdeltem le az emlékoszlop előtt és közölték velem, hogy Sankt Bankrottiust ábrázolja a szobor, aki a sziget védőszentje. Elmondták, hogy ő a housse istene és Autarkistan vallásának középpontja.

Ennek a vallásnak legszentebb parancsai azt követelték, hogy az árak minél magasabbra szálljanak és a végső ideálnak az olyan magas árakat tekintették, melyeket már senki sem tud megfizetni. A béréket ezzel szemben a lehető legalacsonyabb fokra kell redukálni. Ez felel meg — mondották — legjobb eszköznek az ország gazdasági érdekeinek előmozdítására. Ha a magas árak eredményeként nagy árukészletek halmozódnak fel, ugy azokat Sankt Bankrottiusnak mutatják be áldozatul. A lábainál égetik el, vagy az emlékoszlop mellett a tengerbe hajtják (célnáz Brazíliára, Argentínára és az Egyesült Államokra) és hogy a kikötő ne

és értesítést Szovjet-
állaló belépéséről, te-
állást ebben a kér-
levőleg még nem is.
Hollandia, Dánia és
thországi és Románia

hétén Jugoszlávia
meri a Szovjetkor-

A tegnap hivatalos
érkezett Jeffies ju-
ter a déltán folya-
beszélést folytatott
politikai körökben
két külügyminiszter
szláv-orosz viszony
gyét, a Balkán-egyez-
arg-kérdéssel zap-
jugoszláv-olasz és a
onyt s a római jegy-
ni állásfoglalás prob-
án elhagyja a fran-
esen Bukarestbe uta-
megkezdődik a kis-
amelynek záróülé-
mán fővárosba érke-

ntés szerint Jeffies
ja egy szokásos ud-
keretelt a megbesze-
ak fontosságára való
ggeli francia sajtó

ny a jövő héten el-
jet kormányt.

ok, törökök, tatá-
ok, gágautok

or román nemzetisé-
érdeklődtem, azt a
y van itt román is,
is vagy a házme-
Ekkor fogamzott meg
gy az állami, mint
hivataloknál a sze-
lőket helyezük el, és
at a zsidókat és
kik a román kar-
ban állanak.

munkat azonban nem
bert

ártyások és meg-
ak, hogy a jó ke-
vőzők az ország
ról.

ria jidanilor”, mert
ny Valda kormányát
s párt, az összes hí-
és idegenekkel töi-

omániában „idegen”
ajtóra is és kijelen-
gy ilyen „idegen”
ban, amely ártalmas
er nem akarja meg-
er zsidót is lát a tö-

airatkozási felhívási
tömegben, amelyeket
lá.

Zsöl a Szovjet

A Daily Telegraf
tt munkatársa fel-
zöl az orosz vörös
szülődéseiről. Az
y Irkuztól kezdő-
zsfolt katoná- és
atokkal találkozott.
vidéken legalább
hadsereget össz-
volkeleti haderőt
őre becsülik s még
bb erősítések euró-
távolkeleti vörös
a terve, hogy a
jezze a határvidé-
ellészülve várhas-
es támadásait.

ev. és Laskó
a Baron L. Pop 18.
9-77.

legyen állandóan tele elsüllyesztett árukkal és nehogy újabb bevethető területek kepeződjenek, kitűnő Baggersystemet vezettek be, amely az áldozati árukat egyenesen a tengerbe veti. Az egész országot büszkeséggel tölti el, hogy védőistenüknek naponta több ezer tonnákat mutatnak be áldozatul legjobb termékeikből.

Már a hajón feltűnt nekem az autarkikus tisztviselők különös kinézése. Dacára annak, hogy meglehetősen hideg volt, papír ruhákat viseltek. Ezenkívül esztétikusan voltak. De amint egyre közeledtem az országhoz, legnagyobb megdöbbenéssel láttam, hogy ezen a földön mindenki papírruhát visel. Később rájöttem ennek okára is. Az autarkistáknak ugyanis a textilárukhhoz nincs más nyersanyagjuk, mint gyapot, és egy 1933-ban eszközölt felfedezés folytán a gyapotot nem emberi ruházatra, hanem utépítésre használják (Egyesült Államok). Elmondották nekem, hogy kézlábnúra az uceák felső rétege alatt széles gyapotréteg fekszik, amelynek révén igen kellemes az utazás ezeken az utakon. A dolgot egészen fantasztikusnak tartottam. De miután megígérték, hogy respektálni fogom az ország szokásait, befogtam a számat. A gyapot ára mindenesetre oly magas, hogy csak kivételes gazdagok engedhetik meg maguknak azt a luxust, hogy gyapotruhát viseljenek.

Hirtelen hangos állatbögés vonta magára figyelmemet. Amikor észrevették esodálkozásomat, a szembejövő tisztviselő elmondotta, hogy a napi baromkontingent a vágóhidak destruktoraikhoz kerültek, hogy ott néhány pillanat alatt enyv vé szapulják őket. Megtudtam, hogy havonta nem kevesebb, mint ötvenezer baromot — köztük borjúkat is — dolgoznak fel enyvével (Hollandia és Dánia).

— De mit csinálnak ezzel a sok enyvével? — kérdeztem.

— Micsoda kérdés? Nem tudja, hogy a szigettől egy mérföldnyire vastag enyv-réteg fekszik, amely megakadályoz minden ideget abban, hogy a falhoz közeledjék és azon átmasszon?

Csakhamar rájöttem arra, hogy csak egy keskeny út szakítja meg ezt a különös védőbástyát és ezen az úton lépünk végül Autarkistan földjére. Ha egy idegen másutt próbálna behatolni az országba, úgy ott marad az enyv közepén, mint a légy a légypapíron.

Bár senkit sem fogtak még el ily módon, de oly fontosnak tartják a birodalom védelmét, hogy az ország lakossága ötvenezer baromot áldoz fel havonta erre a célra.

Partra értünk. Autarkikus pénzre sehogyan tudtam szert tenni, miután Autarkistan nem foglalkozik külkereskedelemmel. Elmentem tehát a legnagyobb bankba, hogy néhány bankjegyet beváltssak.

— Mit akar ezekért a képecskéért? — kérdezte a pénztárnok.

— Ezek nem képecskék kérem — feleltem — ezek bankjegyek, értékes bankjegyek, százszázalékos aranyfedezettel.

Magyaráztam mégis érthetetlen maradt számára. Autarkistanban nincs szükség pénzre, amiről a régi idők történelméből tudnak még egyetmást. Az árukat csere után forgatják és azt a tanácsot adta, hogyha akarok venni valamit, ajánljam fel a gyűrűmet, vagy az órámat. Egyidejűleg barátságosan figyelmetetett arra is, hogy legyen óvatos, nehogy rajtaesipjen a rendőrség, mert külföldi áruk behozataláért még halálra is ítéltethnek.

Amint kiléptem a banképületből, frissen pergelt kávé illata csapta meg az orromat s egyszerűen éreztem, hogy rendkívül éhes vagyok. Tizenegy óra lehetett és nagy türelmetlenségemben, amely az országba hozott, elfelejtettem reggelizni a hajón. Így megkérdeztem a legközelebbi rendőrt, hol lehetnék egy jó kávé.

— Kávéit inni? — ismételte esodálkozva, s rámnézett, mintha elment volna az eszem.

— Ivásra itt nincs kávé. A kávé a legjobb sertéstakaromány, természetesen gázfűtésre is kitűnően használható (Brazília). De inni — nem. Autarkistanban ez nem lehet. De hogy is lehetne? Hiszen nem is folyadék.

Beláttam, hogy semmi értelme nincs tovább vitatkozni vele, ezért megkérdeztem honnan jön a friss kávé szaga. A hatalmas gyárkérményekre mutatott és azt mondta, hogy a nemzeti építőipar gyáraiból jön. Ebben a gyárban új utakat keresnek a hazai termékek értékesítésére. Ebben a pillanatban bizonyára kávé égettek el, hogy a nagy üvegházakat fűtsék vele, amelyekben néhány hónapja tropikus gyümölcsöket tenyésztettek.

Ez már idegeimre ment.

— De ez rendkívül drága lehes — mondtam. — Miért nem veszik ezeket a gyümölcsöket azoktól az országoktól, ahol

SELECT MOZGÓ

KI AD EGY CSÓKOT?

végtelenül kedves, mulatságos operett, főszerepekben:

Félix Bressart — Georg Alexander
Marion Taal — Teo Lingén

szabadon nőnek s miért nem cserélik ki kávéra, amivel az üvegházakat fűtik? Bizonyára olcsóbb volna.

A következő pillanatban megparancsolták, hogy kövessem. A legközelebbi rendőr őrsőn megtudtam, hogy áthágtam Autarkistan istenkáromlási törvényeit s ezért halálbüntetés jár. De miután évek óta az első idegen vagyok, aki az országot meglátogatta, valószínűleg kegyelemben fogok részesülni. További tartózkodásról azonban szó sem lehetett. Egy órára belül a hajón kellett lennem, ha nem akar-

tam az enyvkörítés áldozata lenni.

A kikötőhöz siettem. Utközben észrevettem, hogy a házak előtt emberek állnak, akik zsebükből isznak és minden korty után megcsókolják a házak falait. Azt hittem, hogy ez vallási szokás, de a biztenség kedvéért megérdeklődtem, miről van szó. A válasz a következő volt:

1933-ban felfedezték, hogy a cement keményebb lesz, ha cukrot kevernek bele és azóta a házépítésre használt cementet nagymennyiségű cukorral keverik (Egyesült Államok). Ez növeli a cukorkeresle-

tel és oly magasra szófolta a cukorárakat s meglegszenek azoknak édességével.

Ez aztán végsőkéig kihozott a sodromból és boldogan siettem, hogy minél előbb szabaduljak Autarkistan örületéből, mely már az idegeimre ment.

Münchenen mélyet hörpintett poharából s folytatni akarta különös történetét, de barátai félbeszakították, hogy maradjon közelebb az igazsághoz, mert ilyen ügyetlenül még sohasem hazudott, Münchenen keserűen nevetett.

— Ti azt hiszitek, hogy hazudtam, a mikor az autarkistánj életéről beszéltem? — Lehet, hogy máskor kiszíneztem elbeszéléseimet, de ma kedves barátaim, nem mondtam egyebet, mint az igazságot és nem akarjátok elhinni nekem.

Ezekkel a szavakkal Münchenen felállott helyéről és leverten hagyta el a vendéglőt.

A külügyminiszter hazatérkezik

Bucuresti-Bukarest, június 13. (Az Új Kelet tud.) Az északi pályaudvaron, délután háromnegyedháromkor. Ismert politikusok, képviselők, miniszterek sokasága. Az élen **Tatarescu** miniszterelnök. Nagy zsvaj, nagyon emelkedett hangulat. Mintegy hatvan újságíró. Ilyen alkalomkor néha a sajtó munkásai vannak számszerű fölényben a politikusok fölött. A hangulat olyan, mintha esküvőre hazatérő filmdívat, vagy boxbajnokot fogadnának. Pedig nem ilyen nagy szűz érkezik. Csak **Titulescu** jön Genfből. De **Titulescu** most primadonna. Olyan primadonna, aki egy nemkevesebb népszerű sztárral, **Litvinov**val elletett tanckettő-sével egészen rendkívül szenzációt adott a világnak. Ez a szám fényesen sikerült.

Titulescu, a diplomácia nagy művésze az egész vonalon a legélsmerőbb kritikákat kapta. Még **Iorga** is behódolt neki, holott eddig ő volt a legnagyobb ellensége. De még **Goga** is, akit aligha fogadnának fáklýsmanentel Oroszországban. Még csak **Cuza** hozsannái hiányoznak. A vén apostól azonban hallgat. Attól tartunk azonban, hogy **Titulescu** nem sokat ad a véleményére...

Ünnepi hangulat van az állomás folyosóján. Minden csoportban a kínai arévású külügyminiszterrel és művérrel beszél. **Tatarescu** legbizalmasabb véleményét közli a köré csoportosult kormánytagokkal. Kis csoport: a diplomáciai testület tagjai várják a nagynevű kollegát.

Incelet Beszarabiáról beszél és arról a nagy örömről, amely most valóságban lázban tartja a volt orosz tartományt. Oroszok, románok, ruthének, egymást csókolgatják az uceákon. Van piaca buzának. Családok, akiket a Dnyeszter választ el csak egymástól, újra találkoznak.

Néhány nemzeti parasztpárti érzelmű ember is van itt, akik arról beszélnek, hogy nem nagy kunszt volt az egész, már **Vaida** felig megcsinálta és aztán **Titulescu** megbuktatta, hogy az övé legyen az érdem.

Hamar elhangzik az ellenmagyarázat: — Egyezmény és egyezmény között különbség van. De ragyogóbb és mesteribb módon, ahogyan most **Titulescu** megcsinálta, nem lehetett megcsinálni. Ez volt ugyanis a legalkalmasabb időpont. Amikor **Vaida** akarta megkötni, Oroszország németorientációja külpolitikát folytatott. Most ennek éppen az ellenkezője áll: franciábarát és a Népszövetségbe is belép. Ez lehetett Románia számára az egyetlen garancia, hogy Oroszország el fogja ismerni Románia határait és egyetlen tárgyalófélnek tekinteni...

Egy pont látszik a sinpárok közepén. A pont egyre növekszik, már füstfelhő gyűrűzik föléte és váratlanul előttünk lüheg, előttünk mormog az Orient Express mozdonya. Harsány éljen üdvözlő a mozdonyt, mintha **Titulescu** lenne a gépsze. Pedig **Titulescu** csak ezután tűnik fel, mosolygó mongol arcával, amint a különvagon ajtajából nevet le a harsányan éljenző, hurrázó, kézzel fejjel, kendővel, kalappal hadonázó tömegre. **Titulescu** arcán látszik az őszinte öröm és az a tudat, hogy ezt az ünneplést megérdemli.

Frissen, derűsen, boldogan ugrik le a kicsiből, **Tatarescu** megéleli és megcsókolja. A csókolózás általános lesz, szegény **Titulescu**nak a **Litvinov**val változó testi-véri csók után most végig kell csókolóznia néhány miniszterrel és diplomatával. Es zeng a hurrázás és éljen, a vasutasok boldogan mosolyognak, a rendőrség de-

rüs, mint egy karneváln, az újságírók pedig nem irnak, hanem a levegőbe hadonásznak a töltőtollakkal...

Mindenki elfelejtkezik arról az úrról, aki most száll le a szalónkoosiból. Alacsony, zömök ember, kis keeskeszakáll. Ugy hívják, hogy **Bratianu** Dinu, a liberális párt elnöke, a **Bratianu** dinasztia feje... De hamar odalép hozzá **Tatarescu** és a többi miniszterek... **Titulescu** és **Bratianu** közül kétségtelenül a külügy

Kétezer méteres tornyot építenek Párizsban az ellenséges repülőgépek elhárítása érdekében

Készül a világ leghatalmasabb építkezési csodája

Párizs, június 13. Két ismert párizsi építész, akik különösen a betonépítészet terén szerzett jó nevet magának, **Faure-Dujar** és **E. Lossier** a napokban gigászi építkezés tervét készítette el. Az épület egy torony, amely kétezer méternyi magasságra fog fölnyúlni.

Az Eifel-torony, amely a világ egyik legmagasabb építkezése, gyermekjáték lesz az új, betonból készülő torony mellett, minthogy pontosan kétszer olyan magas lesz, mint a **Marstérien** álló vastorony.

Faure-Dujar és **E. Lossier** mérnökök hatalmas tornyát az 1937. évben megtartandó párizsi világkiállításra szánták. A torony átmérője 220 méter lesz, legelső platformja 200 méter. A toronyba tíz ilyen platformot építenek megfelelő erkélyekkel. A negyedik platformig, amely körülbelül 500 méterrel a föld fölött lesz, mozgólépcsők vezetnek. Innen már elektromos liftek viszik a közönséget a felsőbb emeletekre. Ez azonban még nem minden közlekedési eszköze a hatalmas toronynak. Külön kis szög alatt emelkedő utja is lesz a toronynak, amelynek autók járhatnak. Az autót felviheti az embert a torony legtetéjébe. Ott fent természete-

miniszternek van most nagyon székszeplije...

De aztán megindul a politizálás. A legutóbbi kormánybuktásról beszélnek a miniszterek **Bratianu**val.

Titulescu közben autóra ül.

— Korunk egyik legnagyobb diplomátája — hallatszik **Tatarescu** szava, amint bucsút int neki. A külügyminiszter hazamegy, hogy faramadalmat kipihenje.

Megérdemli.

Legyőzte az orosz mumust, **Tatarescu** is boldog.

Nagyon erőssé vált a kormány helyzete. (h. e.)

sen mulatóhelyek, kávéházak és egy színház is épül és mozi, amely bizonyára a párizsi legjobban menő mozgófényképszínházainak egyike lesz. És nemcsak autót, vagy liften lehet feljutni, hanem gyalog, kilenc kilométer szerpentin uton is, olyanok számára, akik a város kellő közepén akarnak turisztikát gyakorolni.

A magasabban fekvő emeletéken meteorológiai intézetet szerelnek fel, még feljebb egy rádiótelefont és sürgönyállomást. A legfelsőbb platformon repülőgépek számára leszállóhelyet fognak építeni, aminek egyuttal sztratégiai jelentősége lesz. Itt állandóan elhárító repülőgépek lesznek, amelyek azonnal akcióba lépnek, mihielyt észreveszik az ellenséges repülőgépeket.

A torony teteje világító pharosnak lesz kiépítve, hatalmas reflektorral, mely esodálatos fényt fog önteni a „fény városára”.

Egylőre még nem dolgozták ki a hatalmas mű részleteit, de kétségtelen, hogy rengeteg pénzbe fog kerülni ez a kétezer méter magasú torony, amelynek jövedelmét azonban már is úgy kalkulálják, hogy a világkiállítás alatt kifizetődjék.

Epilepsiában szenvedők

T. sepsiszentgyörgyi Császár Ernő gyógyszerésztára

BUCURESTI,
C. Victoriei 124.

Végtelem hájával ezuton fejezem ki köszönetemet az Ön által 5 éves fiam részére szállított „Donhide” nevű amerikai orvosságért, mely már az első napokban megszüntette a fiam epilepsziás görcseit, mely naponta 8—10-szer megkínozta. 18

hónapi kezelés után gyermekemet kezdőorvosai gyógyultnak minősítik (miután kezelés kezdete óta egy rohamja sem volt) s én halálból mindenkinek nagyon melegen ajánlom e csodás gyógyszert, mely gyermekemet visszaadta az életnek, míg azelőtti háiba kerestem gyógyulást Európa híres speciálistáinál.

Katapsky József Cernauti
Str. Caliceanca 416.

Hétfő este 9 órakor **IHÁSZ KLÁRI** fellépésével

EMBER A HID ALATT

Indig Otto színjátéka

A főszerepekben: **Fekete Mihály, Ihász Aladár, Horváth László, Szabadkai Miklós, Juhász Eta.**

Helyárak: 50, 40, 30, 20, 15 és 10 Lei.

A fő

A londoni

Berlin, június 13. Joda egyik berlini jövölt Goring m... író főképz azírán kormány hajlan gazdasági progra

— Ezt azért k... az újságíró —, m... niszterelnök ur, nagy az elégedet... — A gazdaság megvalósítam. I... kapjunk — felel... Ami az elégedet... tudomásom van... propaganda mellé folyik. Nem lehet... kasságnak nagy... uralkodik, ami a... káját nagyon m...

Jogf

Egy évvel tehát vezeték felosztat... aabb helyről kor... gedetlenségét. K... a munkásság volt... nem támadta a k... meg is volt az ok... masnak és meg... munkásszervezete... összeomása a n... hatott. A munk... kampószerkeszt... egy ideig népsz... a munkásság elő...

Hozzájárult a... hogy Hitler kor... kormányokkal e... középosztály réte... nem igyekezett a... nyos jogokat szer... munkarend keret... első időben tetsz... gek előtt, amely... lohasztotta a tény... lis programjuk... sem valósítottak... ken át hirdettek... cializáltak a nagy... kentették a munk... ságtól egyre több... munka felételei... jogokban vesztet... akarták pótolni... mint amilyen a...

Elég
nalor

A munkásság n... tudja, hogy mind... Az elégedetl... nemcsak munkás... az egyetemek d... eddig a kamp... szálhordozója v... folyik a hitleri... ellen és röpirat... nemcsak felvilág... nem elszánt cse... egyik röpirat t... tartalmazza:

Ki vo

„Német diák!... badságmozgalm... virága voltál, el... ségnek és garas... fejlődés, az előb... mainak voltál a... verekedtek tiran... eio sötét maradv... té, német diák?... szemü késelőkk... gyilkosságra tüze... lósa lettél feud... nyek lovagjainak... csapszékembe, or... feszesen állsz é... rak, hogy kihal... miatt, amelyek n... met népe. Ne... szellem termékei... ják, ha leiszod... ratod; nem szal... jót a rossztól. M... titkai magatart...

„Azt mondod... szocialista vagy... Jó tudhatod, m... cializmus nem... eszközöknek a k... talmba való át... talni viszonyo...

A földalatti német szabadságharc

A londoni „Reuter“ egyik munkatársának feltűnéstkelő cikke a német munkásság, polgárság és diákság földalatti antihitlerista szervezkedéséről

Berlin, június 13. A Reuter táviratiroda egyik berlini munkatársa megintertárolta Göring miniszterelnököt. Az újságíró főképp aziránt érdeklődött, vajjon a kormány hajlandó-e a közeljövőben a gazdasági programját megvalósítani.

— Ezt azért kérdezem — tette hozzá az újságíró —, mert bizonyára tudja, miniszterelnök ur, hogy a munkások között nagy az elégedetlenség.

— A gazdasági programot igyekeznék megvalósítani. De kérem, hogy erre időt kapjunk — felelte a miniszterelnök. — Ami az elégedetlenséget illeti, erről is tudomásom van. Az újságokban a sajtópropaganda mellett életem szövegei agítációt folytatnak. Nem lehet tagadni, hogy a munkásság nagy részében elégedetlenség uralkodik, ami a földalatti ellenzék munkáját nagyon megkönnyíti.

Jogfosztás és bércsökkenés

Egy évvel tehát a német munkásszervezetek feloszlata után a leghivatalosabb helyről konstatálják a tömegek elégedetlenségét. Köztudomású, hogy éppen a munkásság volt az, amely hosszú ideig nem támarta a kormányhatalmat és erre meg is volt az oka. Először, mert a hatalmasnak és megdönthetetlennek tartott munkásszervezetek ellenállás nélküli összeomlása a munkásságra bénítólag hatott. A munkások érdekében történt kampószerkesztes jótékonyági akciók is egy ideig népszerűsítették a mai kurzust a munkásság előtt.

Hozzájárult ehhez a népszerűséghez, hogy Hitler kormánya az előbbi német kormányokkal ellentétben nemcsak a középosztály rétegeiről gondoskodott, hanem igyekezett a munkásságnak is bizonyos jogokat szerezni, így főleg az üzemi munkarend keretei között. Mindez az első időben tetszetősnek látszott a tömegek előtt, amelynek kedvét azonban lehaszította a tény, hogy Hitlerék szociális programjukból/ugyszólván semmit sem valósítottak meg, amit előzőleg évek óta hirdettek. Nemcsak hogy nem szociáliszták a nagyüzemeket, hanem csökkentették a munkabéreket és a munkásságtól egyre több áldozatot követeltek. A munka felvételét rosszabbodtak és amit jogokban veszítettek, azt hazafiasággal akarták pótolni. Jelszavakkal például, mint amilyen a „Volksgemeinschaft“.

Elégedetlenség az egész vonalon

A munkásság most már kijózanodott és tudja, hogy mindez üres szóbeszéd.

Az elégedetlenség azonban már nemcsak munkáskörökben terjed, hanem az egyetemek diáksága között is, amely eddig a kampószerkeszt leglelkesebb zászlóhordozója volt. Földalatti munka folyik a hitleri terrorisztikus rendszer ellen és röpiratokat osztogatnak, amelyek nemcsak felvilágosítják a diákságot, hanem elszánt cselekvésre hívják fel. Az egyik röpirat többek között ezeket tartalmazza:

Ki voltál egykor, német diák?

„Német diák! Egykor te állottál a szabadságharc mozgalmaiban, a nemzet igazi virága voltál, ellensége minden filiszteriségnek és garasoskodásnak. Valamikor a fejlődés, az előbbrejutás bátor gondolatának voltál a reprezentánsa, bátran verekedtek a tirannusokkal és az inkvizíció sötét maradványaival. Hová súlydeltél, német diák? Vállvetve jársz üveg szemű késelőkkal, egy fronton állasz gyilkosságra tüzelő generálisokkal, csatlósok a leltél feudális urakkal és részvények lovagjainak! Lezülhöttél nyomorult csapászekkebe, orgyilkosok kommandóijára fészeken állsz és tőröd, hogy elbutítsanak, hogy kihalászanak olyan érdekek miatt, amelyek nem a tied és nem a német népe. Nem fürök, hogy a szabad szellem termékeit olvasd, de szívesen látják, ha leiszod magad. Nincs szabad akaratod; nem szabad megkülönböztetned a jó és rossztól. Mások jelölik ki a te politikai magatartásodat“.

Mit kap a német nép

„Azt mondd magadról, hogy nemzeti szocialista vagy. Hogyan állíthatod ezt? Jól tudhatod, mi a szocializmus. A szocializmus nem egyéb, mint a termelési eszközöknek a közösség rendelkezési hatalmába való átvitele, amikor azt a hatalmi viszonyok megengedik. Kérdezd

meg önmagadot, vajjon megtörtént-e ez Németországban?“

„Azt mondd, hogy nemzeti vagy. Tudod-e milyen származás ostobaság az, ha egy nép semmi másra nem tud hivatkozni, csupán csak arra, hogy ő különb a másiktól? Mit szólnál ahhoz, ha az emberi közösségben hirtelen valaki előre lépne és így szólna: „Az én sárga bőröm a legszebb. A fehér, vörös és fekete bőr értéktelen. Csak a ferde szemek nemesek és csak a kékesfekete haj jellemzi a faj magasabbrendűségét. Minthogy pedig ezen az alapon én vagyok a legjobb, egyedül nekem van jogom arra, hogy uralkodjak“. Ugye nevetnél ezen a bardságon? Holott a te nemzeti érzésed pontosan ilyen gondolatlelkéből áll“.

Az antiszemizmus

Az antiszemizmust is érinti a röpirat:

„Azt mondd, antiszemita vagy. Mert jogosnak tartod, hogy Németország legyen a németeké“.

„Németország pedig nem kizárólag a németeké, csak kilencvennyolc százalékban. A zsidók, bizonyára tudod, egy szá-

zalékban vannak az országban, de tudhatod, hogy minden kötelességüknek eleget tettek, ugyanolyan erőlködéseket fejtettek ki, mint árja embertársaik és ezért is szerettek maguknak a múltban velünk egyenlő jogokat. Hiszen erőszakkal meg lehet őket fosztani a jogoktól, 98:1 olyan arány, ami hiéna természetek számára nagyon csábító. Ha ti is így gondolkodtok, akkor ezzel a banditák platformjára léptek. A németeknek nincsen joguk ahhoz, hogy a zsidókat a közeljövőben való részesedéstől megfoszassák, ehhez csak — hatalmuk van. Ha ez jog lenne, akkor a cseheknek joguk lett volna kizárni Csehszlovákiából a németeket az állampolgári jogokból, megtilthatták volna nekik azt, hogy tanuljanak, kizárhatták volna őket a közéleti pályákról és hivatásokból. Ugyanúgy cselekedhettek volna a magyarok is a svábokkal, az oroszok a volgar németekkel. Azt fogod erre felelni: „Igaz hogy nincs ehhez jogunk, de megcselekedjük azért, mert a nép javát szolgáljuk vele“. Eltekintve attól, hogy az igazságtalanság sohasem szolgálja egy nép javát, felmerül a kérdés, vajjon a tiszta germán faj jobb lesz-e majd azzal, hogy hiányzik belőle a zsidó befolyás egy szá-

Csehszlovákia is megtagadta háborus adósságainak fizetését Amerikának

Jegyzékváltás a hadiadóssági ügyben Anglia és Amerika, Franciaország és Amerika között

Prága, június 13. A csehszlovák kormány értesítette az Egyesült Államok kormányát, hogy nem tehet eleget június 15-én esedékes háborus adóssága törlesztésének. Ugyanebben az ügyben az angol kormányt választ kapott Amerikától a háborus adósságok ügyében küldött jegyzékére. Az amerikai kormány hajlandónak mutatkozik a kérdésben tárgyalni és megfelelő javaslatokat kér Anglia részéről.

A francia minisztertanács tegnapi ülésén is a hadiadósságok kérdésével foglalkoztak. Barthou külügyminiszter ismertette a minisztertanács előtt azt a jegyzéket, amelyet eljuttatott az amerikai francia nagykövetség Washingtonba az amerikai kormánytól történő átadás céljából. A hadiadósságkérdésben kiszivárgott hírek szerint hosszabb vita volt a minisztertanácsban. Többek között Herriot is annak szükségességét hirdette, hogy kísérjék meg az új megállapodásra irányuló tárgyalások felajánlását.

Máris négy milliárdos költségvetési deficittel lehet számolni ebben az évben

Négy milliárddal magasabb a költségvetés, mint a tavalyi inkasszó végösszege

Bucaresti-Bukarest, június 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A költségvetés problémái egyáltalában nem találtak kedvező megoldásra a hetek óta húzódi miniszterközi tanácskozásokon. Ismeretes, hogy a költségvetési munkálatok megkezdése előtt Slávescu pénzügyminiszter odanyilatkozott, hogy a költségvetést 18 milliárd 600 millió lejtben kívánja megállapítani, tehát ugyanolyan összegben, mint amennyi az 1933-34-es költségvetési évben az államháztartás összevétele volt.

Hosszu hetekig tartó tanácskozás után a pénzügyminiszter valóban megállapította a költségvetés összegét, azonban nem a tavalyi inkasszó szintjén, hanem annál négy milliárddal magasabb összegben. A költségvetés — mint azt a lapok közlik — 22 milliárd 901 millió 534 ezer, tehát 91 millió lejt hiánnyal 23 milliárd lejt lesz. Közgazdasági körökben érthető meglepetéssel fogadták a költségvetési összeg megállapítását és azt általában szerencsétlen gondolatnak tartják. A jövő évi költségvetés ugyanis teljes illúziós lesz, mert egyáltalában nem valószínű, hogy ezt az új előirányzatot a kormány megvalósítja.

Mennyi volt a tavalyi inkasszó

Hogy ez ténylegesen így is van, mindennél jobban igazolják a múlt évi költségvetés adatai. Az 1933-34. éves költségvetési év inkasszója lényegesen kisebb volt, mint az előző évé. Az 1932-33-as évben az inkasszó végösszege 19 milliárd 829 millió 600 ezer lejt volt, míg a rákövetkező évben csak 18 milliárd 316 millió 400 ezer. Tehát az 1933-34-es évben másfél milliárd lejjel inkasszáltak kevesebbet, mint az előbbi évben.

Az államháztartás működésén kívül a múlt évben tíz és félmilliárdos rendkívüli költségvetés is volt, amelyre azonban összesen csak másfél milliárd lejt folyt be, tehát alig egyhatedzrészre az előirányzatnak. A múlt évi költségvetés 23 milliárd 437 millió 500 ezer lejt volt, az állam inkasszó pedig alig haladta meg a 18 milliárdot, tehát 21,8 százalékkal volt kisebb a realizálás, mint az előirányzat.

Az inkasszók fokozatos csökkenése

Ez mindennél jobban bizonyítja, hogy az állam jövedelmek az egész vonalon csökkenőben vannak. Ha az utóbbi évek adatait vennék alapul, láthatnók, hogy az inkasszó tendenciája lefelé halad. Ha tehát ebben az évben a múlt évi bevételek szintjén tartották volna a költségvetést, még akkor is előállhatott volna egy bizonyos deficit, mert nincsenek olyan biztató gazdasági előjeltek, melyek reményt nyújthatnának arra, hogy ez a csökkenő irányzat a következő évben megváltozik. Bizonyos mértékben irreálisnak lett volna tehát mondható a költségvetés akkor is, ha a tavalyi bevételeknél nem magasabb összegben állapították volna azt meg. A 22 milliárdos költségvetés

zaléka? A tiszta teuton szellem iródaomban, művészetben és tudományban magasabban áll, azt hiszed, mint az, amelyet zsidók befolyásolnak? Igaz-e, hogy az Einstein-mentes fizika a Reinhardt-nélküli színjáték, a Mahler-nélküli zene, a Liebermann-nélküli festészet, a zsidó újságírók nélküli sajtó jobb lesz? Azt hiszed, német diák, hogy mindaz a becsület és megalázó állítás, ami a zsidók ellen elhangzott, megfelelő a valóságnak? Tudod-e, hogy éppen az ellenkezője igaz? Hogy tudniillik a zsidó nép egyik pillérére volt a német kultúrának és többet adott neki tekintélyben és többet használt a német népeknek, ezerszer többet, mint a gézigrátok és ágyuk“.

Szükség van zsidó szellemre

A röpirat ezzel zárul:

„Azt mondd: „Nincs szükségünk zsidó szellemi termékekre“. Vajjon miért? Talán, mert rosszak? Egyáltalában nem! Nyugat-Európa népei a zsidó szellem közreműködése mellett nőttek és erősödtek. A zsidó szellem olyan, mint a kovász a kenyérben, mint a fűszer az ételben. Hiszen megátod, mert vannak rá jelek, hogy Németország szellemi terjedelmébe össze fog zsongorodni, mint ahogy annak idején Spanyolországban tapasztaltuk. A német polgár produktivitása, a zsidó versenytársától való megszabadulása után meg fog benujni és el fog merülni zavaros szemlélődésbe. Feltéve persze, hogy a közeljövőben nem fog mindent megváltoztatni“.

azonban teljes mértékben fiktiiv, azt a kormány megvalósítani semmi körülmények között nem fogja tudni.

Nézzük meg ezután hogyan realizálódott az állam múltévi költségvetése. 1933-34-ben a miniszteriumok költségvetési előirányzata 18 milliárd 639 millióra rugott, míg az állami adósságokra 4 milliárd 538 millió összeget irányoztak elő. Már az év folyamán mintegy másfél milliárddal csökkentették az előirányzatot. Költségvetésen kívüli rendkívüli adósságokra 734 millió 300 ezer lejt irányoztak elő. A költségvetési előirányzat összege tehát 19 milliárd 112 millió 400 ezer lejt volt, míg a közadósságoké 4 milliárd 24 millió 200 ezer lejt. A költségvetés összege végeredményben 23 milliárd 136 lejt volt.

A múlt évi deficit

Ezzel szemben az állam ténylegesen csak 16 milliárd 630 millió 700 ezer lejt fizetett ki a miniszteriumok költségvetésére és 3 milliárd 153 millió 800 ezer lejt a közadósságokra. Így az állam összesen a közadósságokat is beleszámítva 19 milliárd 784 millió 500 ezer lejt fizetett ki. Mivel azonban az inkasszó nem érte el a kifizetéseknek még ezt az összegét sem, a pénzügyminiszterium a Banca Nationala segítségével bonyolította le az államháztartás pénzügyi műveleit, tehát tagadhatatlan, hogy a múltévi költségvetés deficit volt.

Eltűntethető-e a deficit, ha a pénzügyminiszterium nem alkalmazkodik a tényleges inkasszóhoz és újabb erőteljes adóinkasszóval nem próbálja behozni a hiányokat? Erre a kérdésre a válasz csak tagadó lehet. Az idei áprilisi inkasszó 1 milliárd 267 millió lejt tett ki, ami körülbelül megfelel a múltévi áprilisi inkasszált összegnek, de májusban már csak 1 milliárd 155 millió volt az inkasszó, ami lényegesen kisebb a múltévi májusában felhozott összegnek.

Ami bizonyítja, hogy a költségvetés összeállításánál sem a múltévi inkasszóra, sem az 1934-es első negyed év realizálására nem voltak tekintettel.

DAS SCHWARTZBUCH

Tatsachen und Dokumente Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A pártosi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 534 oldal, szencziós dokumentumok és adatok. Ára 300 lejt. Megrendelhető az Uj Kelet könyvesboltjában.

olta a cukorára. zoknak édességé-

hozott a sodrom- hogy minél előbb örületéből, mely

örpintett pohará. ülönös történetet, kák, hogy marad- ghoz, mert ilyen hazudott. Münch

ogy hazudtam, a letről beszéltem? r kiszíneztem el- vedves barátaim. t, mint az igazsá- plhinni nekem. Münchenhausen fel- ten hagyta el a

nagyon széksze-

politizálás. A leg- l beszélnek a mi-

ra ül.

magyobb diploma- escu szava, amint gyminiszter haza- e kipihenje.

umust.

a kormány hely- (h. e.)

tilenek lőgépek

csodája

eházak és egy szin- amely bizonyára a enő mozgófénykép- ész. És nemcsak au- ter feljutni, hanem ter szerpentin uton- akik a város kellő zíták gyakorolni. vó emeleteken me- szerelnek fel, még ont és sürgönyálló- antformon repülőgé- elyét fognak épite- sztratégiai jelentő- an elhárító repülő- k azonnal akcióba- veszik az ellenséges

gító pharosnak les- lektorral, mely eson- ni a „fény városá-

dolgozták ki a ha- le kétségtelen, hogy serülni és a kétezer ny, amelynek jöve- s ugy kalkulálják, alatt kifizetődjék.

sk

vermekemet keze-6- minősítik (miután egy rohamja sem mindenkinen nagyon sodás gyógyszer, szadta az életnek, erstem gyógyulást tátnál.

sky József Cernauti Caliceanca 416.

ésével ATT

váth László,

Dr. Gara Ernő nyaralási akciója

Julius 8: kélhetes kirándulás a Fekete tengerre

Két hét összes költségei: 2490 lei

Kezdődik: július 8-án, befejeződik: július 21-én.

Indulás: Clujról július 8-án este a 42 számú gyorsvonattal 21 óra 22 perckor. Gyülekezés az állomáson 20 óra 45 perckor, amikor is a külön kocsik már rendelkezésre áll. Érkezés Bukarestbe 9-én reggel 8 óra 50 perckor.

9-én Bukarestben: Állomásról elszállásolás elsőrendű szállodában. (Splendid) Déllel szabad program, déután autócár séta. Este külön program: Bukarest éjjeli életének a megtekintése.

10-én reggel 7 óra 30 perckor indulás Bukarestből, érkezés Constantára 11 óra 07 perckor.

10. é. 11. é. 12. é. 13. é. 14. é. 15. é. 16. é. 17. é. 18. é. 19. é. és 20-án tartózkodás a Fekete-tengeri fürdőhelyeken.

Az utasok itt két csoportba oszlanak. Az egyik csoport, amely a constantai tartózkodást választotta, a Hotel Palaceban nyer elhelyezkedést. A másik csoport azonnal tovább utazik még ugyanezzel a vonattal Carmen Sylva Moviláig és ott villákban nyer kitűnő elhelyezést.

Tudnivalók a constantai utasok számára: Constanta mintegy hetvenezer lakósu, modern, kellemes város, nagy idegenforgalommal, pompás, kiépített tengerparttal, szórakozóhelyekkel és általában a városi élet minden változatosságával. Constantán megfelelő strand ninesen, a napi tengeri fürdőzés a tőle hét kilométernyire fekvő Mamaia strandon történik. Reggel 7 órakor külön autócárok állanak a közönség rendelkezésére. Ezek 15 perc alatt a Mamaia strandon vannak és a fürdőző közönség ott marad a déli órákig amikor ismét autócarral visszajövünk a Hotel Palaceba. A déutánokat részben pihenéssel, részben sok-sok látványosság megtekintésével, kirándulásokkal, az esteket pedig a város nyújtotta szórakozási lehetőségekkel töltjük. A constantai tartózkodás ugynevezett mondainebb szórakozásokat nyújt és pihenéssel együtt azoknak való, akik vidámabban akarják eltölteni az időt.

Azoknak ellenben, akik a teljes pihenést akarják, akik például reggeltől estig a tengerparton akarják eltölteni az időt akár pihájában, azok választják

a Carmen Sylva Movilai strandot.

Akik ezt a strandot választják, azok a tengerparton lévő villákban nyernek elhelyezkedést. A fürdőzés mellett itt is találunk szórakozásokat de olyanokat, amelyek egy fürdőhelyen fellelhetők. Itt is van nagyszerű kázinó, esti mulatságok, kellemes kirándulóhelyek és ennek a strandnak még az az előnye, hogy közvetlen mellette fekszik a Thechergiol gyógytó, amelynek iszapos fürdői világhíresek.

Mindkét helyen Constantán (Mamaia) és Movilán (Carmen Sylva) is a legkifinomult ellátást a következőkből áll:

Reggeli: kávé, vaj, jam.
Ebéd: háromfogásos.
Vacsora: háromfogásos.

Az ebéd és vacsora egyaránt table de hót rendszerrel történik, azaz nem porciózva és éppen ezért a legnagyobb mértékig kielégítik az igényeket. A minőség és a változatosság is kifogástalan.

Constantán is a Palace Hotelben, a movilai villákban is az elhelyezkedés kettő, kétágyas szobákban történik. Aki külön szobát igényel, naponta 50 lei pótdíjat fizet.

Családok elhelyezkedésénél, a gyermekek tízéves korig nem fizetnek a szobákért és az ellátás is napi 40 lejbekerül.

Cselédek, bonne-ok ugyancsak ingyen elhelyezkedést kapnak és napi 50.- lejért kosztot.

A constantai kirándulók részére a programmba van véve egy tengeri sétahajózás.

Részvételi díj: 2.490. lej, amely összegben a teljes ellátás, mindenik állomástól állomásig a viteldij, vasúti költség, borralalék és Carmen Sylva strandfürdő díja is, kurtaxák, összes költségek benne foglaltatnak. A vasúti költség Clujtól Clujig értendő. 15. oszt. külön Pullmann kocsikban utazunk.

A constantai nyaralók 380.- lej költségdöbletet fizetnek. Ezen összeg egyrészt a Palace Hotel magasabb díjszabása, másrészt a strandra napi autócárokért és a Mamaia strand magasabb költségeiért fizetendő.

Mód van arra is, hogy a kélhetes nyaralást bárki meghosszabbíthassa. Ezen esetben a további tartózkodásért hetenkint 980.- lej fizetendő.

Az igen tisztelt utasainkat megnyugtattuk afelől, hogy az utazásnak és nyaralásnak az eddigi esztendő során már nagyon is elismert gondos rendezése minden kényelmet biztosít. A nyaralóközönségnek valóban nincsen

esem semmi gondja, minden olyan momentumot, amelyek egyéni utazásoknál kellemetlenül adódnak, gondosan elhárítunk, sehol sem engedjük azt, hogy a nyaralóinkat borralalékkal és bármiféle túlkövetelésekkel zaklassák. Vigyázunk arra, hogy minden pontosan és rendszeresen szolgáljon az utazóközönségünk kényelmére. Az elhelyezkedés a felügyeletünk alatt a legfőkétebb és minden igényt kielégítő módon történik. Programunkba be nem vett szórakozások is adódnak, mert a rendezőség állandóan gondoskodik arról, hogy a nyaralási idő nemcsak a legkényelmesebben, de a legszínesebben is teljen el. A vasúti utazásoknál számított helyekről gondoskodunk és arról, hogy a közönség ne legyen a tolongásokkal járó kellemetlenségeknek kitéve.

Aki velünk jön tehát, az nemcsak nagyon olcsón, de nagyon jól is nyaral, és a hotelekkel, penziókkal való megállapodásaink is mindenütt a legmegkülönböztetettebb fogadtatást biztositják.

Jelentkezés az Uj Kelet kiadó-hivatalában

A jelentkezés alkalmával előleg fizetendő.

A jelentkezés határideje június hó 25-ig.

Mindenkinek érdekében áll minél hamarabb jelentkezni, mert egy nyaralási akcióra csak korlátozott számban fogadunk el utasokat.

Videkiek levélbeni érdeklődésére azonnal válaszolunk és gondoskodunk arról, hogy az indulás időpontjában Clujon megfelelően esatlakozhassanak.

KÖZGAZDASÁG

Kell-e új „registru special“ beszerezni azoknak, akiknek régi könyvükben még üres lapok vannak?

Bucuresti-Bukarest, június 13. Az új forgalmi adótörvény továbbra is kötelező teszi a forgalmi adóregiszterek bevezetését, azonban határozott utasítást nem tartalmaz arra nézve, hogy a régi forgalmi adóregiszterek használhatók-e továbbra is vagy pedig teljesen új forgalmi adóregiszterekre van szükség.

A Hivatalos Lap 1934 április 26-i számában a pénzügyminiszter részletes utasításokat adott ki arra vonatkozólag. Ezt a rendeletet egyes pénzügyigazgatóságok úgy értelmezték, hogy új registru specialokat kell beszerezniük azoknak a vállalatoknak is, amelyeknek a régi registru

specialban még annyi üres lapjuk van, amely az ézevi forgalmi adófizetésekre is elegendők. Minthogy a perceptiák viszont semmiféle utasítást nem kaptak arra nézve, hogy a forgalmi adót csak az új registru specialokra vezetett tételek után fogadhassák el, a legtöbb perceptia a régi registru specialba vezetett tételek után is elfogadta a forgalmi adóbeizetést.

Az érdekeltek rövidesen intervenálni fognak a pénzügyminisztériumnál, hogy engedélyezze a régi még üres lapokat tartalmazó registru specialok használatát.

Uj forgalmi adórendeletet adott ki a pénzügyminisztérium

Bucuresti-Bukarest, június 13. A forgalmi adótörvény alkalmazására a pénzügyminisztérium az alábbi újabb rendeletet adta ki:

A forgalmi adótörvény 4. cikke értelmében a forgalmi és fenyüzési adó a számlaérték szerint számítandó. Számlaérték alatt a termék eladási ára értendő, beleszámítva a csomagolás értékét és a fogyasztási adót.

A bonifikációk, cassa-seontok és rabattok, ha azok külön szerepelnek a számlában az áru eladása alkalmával, levonandók a számla összegéből. Számlaérték alatt a számlaösszeget értendő, azaz a forgalmi adó külön törvény szerinti számlában, mivel ez a forgalmi adó alá.

Azok a vállalatok, amelyeknek a számlázás után, mérési vagy számlázási hibák miatt, mentesíthetők a forgalmi adó alól későbbi kompenzáció útján, csak későbbi kompenzáció útján mentes beklüldésével vagy után-

tések a vállalatok által a számlázás után a vevőknek juttatott forgalmi prémiumok, amelyeket a vállalat a számlázást megelőző egyezmény alapján nyújt a vevőnek.

A szállítási költségek, amelyek nem szerepelnek külön a számlában és az áru árába be vannak számítva, későbbi kompenzáció útján mentesíthetők a forgalmi adó alól, azonban csak akkor, ha ezek a szállítási költségeket fuvarlevelekkel igazolják.

A számlázás után eszközölt összes levonások csak akkor kompenzállhatók, ha a pénzügyminisztérium megfelelő ellenőrzés után azt engedélyezi.

Adach: Ember tragédiája. Propaganda Zichy Mihály képeivel, 90 lej áron, Kapható az Uj Kelet hivatalában az összegyűjtött és portómentes beklüldésével vagy után-

SPORT

Bulgária nem vesz részt a Balkán-Kupa küzdelemben

Szófiából jelentik: A bolgár labdarúgó-szövetség közölte a görög szövetséggel, hogy a decemberi athéni Balkán Kupa mérkőzéseken nem vesz részt. A bolgárok visszalépésének oka a torna szokatlan időre való kitűzésében rejlik, amely Romániának sem konvenial. A román szövetség ugyan még nem mondta le részvételét, azonban levélben fejezte ki elégedetlenségét és amennyiben az időpont a görög szövetség nem változtatna, biztosra vehető, hogy Bulgária után Románia sem vesz részt a Balkán Kupa mérkőzéseiben, ami annak sikerét komolyan veszélyeztetné.

Julius elején lesz Prágában a munkásolimpiász

Prága, június 13. Julius elején rendezik meg Prágában a harmadik munkásolimpiász. A versenyeken a következő nemzetek munkásporolói indulnak: Anglia, Belgium, Dánia, Svájc, Franciaország, Finnország, Jugoszlávia, Litvánia, Hollandia, Lengyelország, Palesztina, Románia és Magyarország. Az olimpiász programját atlétika, futball, házenna, kézilabda, asztali tenisz, görög-római birkózás kerékpárverseny és motorverseny szerepelnek.

Szovjet futbalcsapat Romániában?

Bucuresti-Bukarest, június 13. Még jóformán fel sem vették a román-orosz diplomáciai kapcsolatokat és Bukarest sportköréi már terveket szőnek szovjet futbalcsapatok romániai szereplését illetőleg.

A labdarúgó szövetségben a legkomolyabb formában tárgyalnak arról, hogy a közeljövőben felvegyék a hivatalos sportérkezést Szovjetországgal. Bár a szovjet nem tagja a FIFA-nak, tehát hivatalos válogatott mérkőzés rendezése a jelen körülmények között egyelőre lehetetlen, azonban ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy orosz klubcsapatok ne szerepelhessenek Romániában.

A vezető bukaresti egyesületek között tárgyalások folynak egyik oroszai futballcsapat meghívására és ha az illetékes hatóságok nem górdítenek akadályt, a terv a közeljövőben megvalósításra kerül.

A Triestina harmadik bukaresti mérkőzésén a Juventusal 4:4 arányban döntetlenül végzett.

A hét végén utaznak Varsóba a Haggibor válogatott vívól. A varsói Európa Kupa vívóversenyeken Románia csapatában két Haggibor vívó, Herczeg Tivadár és Weiss Imre is helyet foglalnak. A két kolozsvári vívó a hét végén utazik Varsóba.

Bécsi Austria tárgyalásokat folytat egyik bukaresti egyesülettel. A bécsi csapat három mérkőzést játszana Bukarestben.

Uj kétézes díszkosztvető világrekord. Révből jelentik: Viding észt díszkosztvető 90 m. 50 cm. dobásokkal új kétézes díszkosztvető világrekordot állított fel. Az új világrekorder jobbkezével 47.56, balkezével 42.94 cm-t dobott.

Újra engedélyezték Csehszlovákiában a német tornaegyletek működését. Prágából jelentik: Az aussigi rendőrfőnökség ismét engedélyezte a német tornaegyletek működését. Azt a feltételt szabták az egyesületek elé, hogy ne válasszanak vezetővé olyan személyeket, akik a feleszlatott csehszlovákiai német nemzetit vagy nemzetit szocialista párt tagjai voltak. Egyébent az összes tornaegyletek elsőfokú nítésben részesültek.

Bindea új Universitateában? Temesvári híradás szerint Bindea, a Ripensia válogatott jobbszélsője tanulmányainak folytatására Kolozsvárra jön és itt az Universitateában futballozna.

A kolozsvári kerület atlétikai bajnokságát vasárnap rendezik meg a sporttelepen.

Bodola nem mehet Franciaországba — mint ahogy ezt egyes lapok megírták, mert 1935 októberéig katonai szolgálatot teljesít.

A SZÉ AZ A

Bucuresti-Bukaresti marsallna resti lap elleni aktuális tette komolyak voltak liberális korm Averescu-kabine hetőségéről szól zottan állítja, h volt az uralkodó kitására és perh az erről szóló v vonni. A kormá rint viszont a politikai válság fantáziájában le resen miniszter ban jelentett k kormány és a many megalakt harmónia állott.

Az Adeverul Tatarescu szere amikor a máju egyszerű politik zik meg. A lap Scrutator, hossz a történetek s kes leleplezess gó képet nyujt mögötti esemén mondja Scrutat igazság lényegé komoly politika resztül. A korm lehet, hogy feu vajjon meg volt rona és a korm Nan volna né jatek értelméi a politikai válság melynek célja az helyébe a nemzet rélt állítani. Ha kormánya nem v egy ezi a jellege alakítása, amely dosította volna kotmányt. Ezek ratifikálása egy retgyüleésre vár.

Formailag tel aláírtásáról lett leg a francia ug helyre kellett ven a rendet és binációnak a híve ra hivatkozva áll szágban sem meg zás azóta, amióta nők által vezeté ta az ország polit szehasonlítás azo que kormány me be vették a demo törvényeit, mig mányról lett volna kal módosított vo kedéseket.

Felvetődött a ke e, egy ilyen korm gyan öltött ez ann hogy megalakulá jezett ténynek volt tekinthető? A dolog nagyon több párvézér leg ban az alkotmány lajt állást. Kezdve régiben jelentette tiann Ionel az all ment megszavazása hogy ez az alkotm évig fogja tarthtn Mihalache, Maniu, rescu, Argetoianu, gességében hisz t Elvben tehát az öss értetek, ha az alkot van szó. Különbség az, hogy demokratil vannak egyesek és Igy született meg kormány gondolat. many módosítását k tenie. A kormány d dali lett volna, téh

A szélső jobboldalra akart támaszkodni az Averescu-féle diktatórikus kormány

Szenzációs leleplezések a májusvégi politikai válság kulisszatitkairól

Bucuresti-Bukarest, június 13. Averescu marsallnak a Lupta című bukaresti lap ellen indított sajtópere ismét aktuálissá tette a kérdést: csakugyan komolyak voltak-e a hírek, amelyek a liberális kormány válságáról és egy Averescu-kabinet uralomra jutásának lehetőségéről szóltak. A marsall határozottan állítja, hogy konkrét megbízása volt az uralkodótól egy új kormány alakítására és perbe fogta a lapot, amely az erről szóló verziókat kétségbe merítte.

A kormány hivatalos lapja szerint viszont a május végén kirobbant politikai válság a politikai riporterek fantáziájában létezett csupán és Tatarescu miniszterelnök is csak a napokban jelentette ki Csernoviciban, hogy a kormány és a korona között a kormány megalakulása óta a legteljesebb harmonia állott fenn.

dosítása is ilyen értelműnek volt tervezve.

Milyen feltételekkel alakult volna meg az Averescu kormány

A kormány megalakítása a következő feltételekhez volt kötve:

1. Az opportunus pillanatot az uralkodó határozza meg.
2. A kormány elnöksége Averescu marsallnak jut, mint politikai személyiségnek és nem mint pártvezérnek.
3. A kormány nemzeti jellegű legyen, különböző pártokból és pártok kívülről szemléltetve.
4. A kormánynak bizton maga számára a szélső de ugyanakkor a fék lett töltenie a jobbajutásaival szembe.
5. A kormány gyalog elvételével kormány legyen.

6. Királyi dekretum után módosítani kellett volna a közigazgatási törvényt különösképpen ami a megyék száma, valamint a prefektusok, primárok és a kormány közötti viszonyt illeti. Módosítani kellett volna a választási törvényt eltérő a kisebb képviselőket, lecsökkentve a képviselők számát az új közigazgatás térképnek megfelelően és megalakítva korporatív szenátust. Végül a dekretumok intézkedtek volna a királyi tekintély és presztízs megvédéséről és a sajtó megszabályozásáról. Ezeknek az intézkedéseknek az életbe lépése után került volna sor új választásokra és az alkotmányos gyűlés jellegével bíró parlament összehívására.

A kormány terve megbukott. Aligha mondható azonban az azokról a program-pontokról is, amelyek az ilyen kormányalakulást képezték volna.

Incidens, vagy krízis

Az Averescu viszont úgy véli, hogy Tatarescu szereti ignorálni a tényeket, amikor a májusvégi válságról, mint egyszerű „politikai incidensről” emlékezik meg. A lap politikai szerkesztője Scrutator, hosszabb cikkben analizálja a történeteket s néhány rendkívül érdekes leleplezéssel szolgál, amelyek átfogó képet nyújtanak a válság kulisszatitkairól.

„A tagadás — mondja Scrutator — sohasem érinti az igazság lényegét. S az igazság az, hogy komoly politikai válságon mentünk keresztül. A kormány és a korona között lehet, hogy fennállott az összhang. De vajon meg volt-e ez az összhang a korona és a kormány között is?”

Nem volna helyénvaló azonban e szó-játék értelmét analizálni. Tény az, hogy politikai válságon mentünk keresztül, a melynek célja az volt: a pártkormányzás helyébe a nemzeti egység kormányrendszerét állítani. Ha pedig a nemzeti egység kormánya nem volna lehetséges, legalább egy ezt a jellegűt magán viselő kormány alakítása, amely dekretumok után módosította volna több pontjában is az alkotmányt. Ezeknek a dekretumoknak a ratifikálása egy ad-hoc összehívandó nemzeti gyűlésre vár.

Francia mintára...

Formailag tehát olyan szerű kormány alakításáról lett volna szó, amely jelenleg a francia ügyek élén áll s amelynek helyre kellett volna állítania minden téren a rendet és nyugalmat. Ennek a kombinációnak a hívei a Doumergue kormányra hivatkozva állították, hogy Franciaországban sem ment végbe lényegbeli változás azóta, amikor a volt köztársasági elnök által vezetett kormány helyreállította az ország politikai stabilitását. Az összehasonlítás azonban sérti, a Doumergue kormány megalakulásánál figyelembe vették a demokrata köztársaság alap-törvényeit, míg nálunk egy olyan kormányról lett volna szó, amely dekretumokkal módosított volna alkotmányos intézkedéseket.

Felvetődött a kérdés, hogyan jutottunk e, egy ilyen kormány gondolatához s hogyan öltött ez annyira konkrét formákat, hogy megalakulása már csakugyan befejezett ténynek volt — ha rövid ideig is — tekinthető?

A dolog nagyon egyszerű volt. A legtöbb pártvezér legutóbbi megnyilatkozásában az alkotmány módosítása mellett foglalt állást. Kezdve Tatarescun, aki nemrégiben jelentette ki, hogy maga Bratianu Ionel az alkotmány 1923-ban történt megszavazása alkalmával bejósolta, hogy ez az alkotmány legfeljebb 10-15 évig fogja tarthatni magát. Erről beszélt Mihalache, Maniu, Vaida, Iulian, Averescu, Argetoianu, Goga és ennek szükségében hisz maga az uralkodó is.

Elvben tehát az összes pártvezér egyetértett, ha az alkotmány módosításáról van szó. Különbség közöttük legfeljebb az, hogy demokratikus módosításokat kívának egyesek és jobboldalakat mások. Így született meg egy nemzeti egység kormány gondolatja, amelynek az alkotmány módosítását kellett volna előkészítenie. A kormány összetételében jobboldali lett volna, tehát az alkotmány mó-

A radikális állásfoglalások és az új-szocialisták elleni támadása a katonai póthitelek nehéz helyzetbe sodorja a francia kormányt

Párizs, június 13. Beavatott helyről származó értesülések szerint a radikális pártban ellentétek vannak a katonai póthitelek megszavazása kérdésében. A mai, esütörtöki kamarai plenáris tárgyalás előtt a párt újabb értekezletet tart, hogy véglegesen állásfoglaljon a póthitelevás-latok tekintetében. A kormány a jelek szerint nehéz helyzetben van, mert az új-szocialisták, Marquet munkaügyi miniszter intenciói ellenére azt a határozatot hozták, hogy csak a légi fegyverkezésre számít 900 millió frankos póthitel szavazás meg, míg a szárazföldi és haditengerészeti póthiteleknek tartózkodni fognak a

szavazásban való részvételtől. Az új-szocialisták ezt az elhatározást azzal indokolják, hogy úgy az erődítmények építésénél, valamint új hadihajók rendelésénél hatalmas hiteltulépések történtek, amelyeknek aránya különösen az erődítmények megvalósításánál igen magas, 60 százalékos. Új költségek megszavazása szerintük csak abban az esetben volna megengedhető, ha a kormány az előző hiteltulépések számadatait előterjeszti a törvényhozásnak és meggyőzi arról, hogy a felhatalmazás kérése idején még nem lehetett tudni a milliárdos hiteltulépések szükségességét.

Jabotinsky genfi nyilatkozatában éles támadást intéz a palesztinai angol közigazgatás ellen

„A zsidó nép nem fogja tűrni, hogy idealizmusát olyan célokra használják ki, melyek reményeinek megsemmisítéséhez vezethetnek“

Genf, június 13. Vladimir Jabotinsky a revizionista unió elnöke érdekes nyilatkozatot adott Genfben a sajtó képviselőinek a zsidó nép tragikus helyzetéről és a mandatárius hatalom Palesztina-politikájáról, melyet a legutóbbi bevándorlási korlátozások kapcsán élesen támadott.

Jabotinsky többek között a következőket mondotta:

— Május 23-án Palesztina zsidó lakossága hétéves egységes sztrájkban juttatta kifejezésre tiltakozását a mandatárius hatalom közigazgatásának eljárása ellen. Páratlan egység jegyében zajlott le az általános sztrájk. Magába foglalta az egész proletáriátust és az összes pártokhoz tartozó középosztályt. Tel-Aviv utcáin a rendőrök gumibotokkal sebesítették meg revizionistákat és szocialistákat egyaránt, ami döntő bizonyítéka volt annak az egyöntetűségnek, amellyel a zsidók az angol közigazgatás ellen léptek fel.

— És mindez olyan időben történik, amikor Palesztina tartós gazdasági prosperitást meg keresztil. A cionisták teljesítményei a nemeionisták körében is a legnagyobb elismerésre találtak. Nagyarányu többevándorlás indult meg a külföldi országokból Palesztinába, a magánkezdeményezés napról-napra újabb gazdasági pozíciókat teremt és általános munkáshiány uralkodik az összes gazdasági ágakban. Nem esodálatos tehát, ha ilyen körülmények között méltóságteljes és egy-

széges manifesztációkban lép fel a zsidó nép az angol kormány politikájára ellen. Nem-e a kétségbeesés és annak érzete kezei ennek alapját, hogy az egész munka, amely a zsidó Palesztinaiért folyik ilyen politikai feltételek mellett hiábavaló és reménytelen?

— A palesztinai zsidóság az egész világ zsidóságával összhangban rendületlenül meg van győződve arról, hogy a palesztinai kormányzat nem zsidó munkások foglalkoztatására akarja kényszeríteni a zsidókat új ipari és mezőgazdasági vállalkozásokba. Ezért bátorítja a kormány a zsidó többevándorlást és nyomja háttérbe a zsidó munkások bevándorlást. Arra használja ki a cionista lelkesedést és a zsidó nyomort, hogy a zsidó pénzen, zsidó önfeláldozáson és szellemi javakon nemzsidó Palesztinát teremtsen, ahol, mint mindennél másutt, egy zsidó kisebbség él valóságos gettóban.

— A zsidó nép azonban nem fogja tűrni, hogy idealizmusát és bizalmát, melyet nemzetközi ünnepélyes kötelezettség iránt tanúsított, olyan célokra használják ki, amelyek érdekeinek és reményeinek megsemmisítésére irányulnak.

A május 23-i palesztinai események mutatják, hogy a palesztinai zsidóság nem fogja sokáig alávetni magát egy ilyen rezsimnek és ebben az egész nép biztos támogatására számíthat. Ez nem jelenti a mandátum-rendszert, vagy az angol mandatárius hatalom elvetését,

de kétségtelen, hogy ez a megnyilatkozás mély elítélése annak a rezsimnek, amely a gyarmati bürokrácia ama iskolájából nőtt ki, melynek kezébe adta Anglia Palesztina közigazgatását. Ez a rezsim éles ellentétben áll a mandátum szellemével, káros a mandatárius rendszer érdekeire és jó nevére és magában az angol közvéleményben is ellenszenvet ébresztene, ha a palesztinai igazságról az angol népet felvilágosítanák.

— Az angol nép iránti bizalom indította a revizionista uniót arra, hogy nemzeti petíció-mozgalmat eszközözön forduljon.

Jabotinsky ezután a Népszövetséghez, az angol kormányhoz és a többi kormányokhoz intézett petíciójának tartalmát ismertette.

TURISZTIKA

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya
június 17-én, vasárnap autós kirándulást rendez Valea Frumoasaba (Vlegyásza) aljának keleti völgye). Indulás reggel fél 6 órakor a klubtól. Jelentkezni csütörtökön és pénteken este fél 8-tól fél 9-ig a klubban, Calea Victoriei 10, első emelet, lehet.

Kérem a Haggibbor kirándulóhoz!
A Haggibbor Turisztikai Szakosztályának vezetősége kéri azon kirándulókat, akik az 1933 évi kirándulások alkalmával fényképfelvételeket készítettek, sziveskedjenek egy-egy képet a Haggibbor albuma számára a jelentkezési órák alatt a szakosztály vezetőségéhez eljuttatni. A Haggibbor szivesen téríti meg a másolatok költségeit. A képek hátuljára ráírandó a felvevő neve, a kirándulás helye és lehetőleg pontos dátuma.

Itéletidő egy regáli megyében. Bukarestből: Borzalmas vihar pusztított Barlad megyében. A Cacaña patak kiöntött. Adam kolostorban villámcsapás megölte Elena Barbu apácát. Iorgara és Prut ártományok között a Barlad-Basara-beasca vonalon az esőzés elmosta a töltést, úgyhogy a közlekedés megszakadt. Erdélyben is több helyen felhőszakadás volt, amely megrongálta a vasutvonalakat.

Kizártak 14 diákot a jasi egyetemről. Bukarestből jelentik: A rektorátus határozatot hozott volt, melynek értelmében megtiltja az egyetemi hallgatóknak, hogy engedély nélküli egyesületek tagjai legyenek. 14 diákot, kik nem engedelmessékedtek a határozatnak, a rektorátus kizárt.

Hárommillió lej értékű ékszer a tolvaj katonánál. Bukarestből jelentik: A rendőrség letartóztatta Konstancán Sami Saraga betörőt, aki katonai szolgálatát végezte. A házkutatás alkalmával egy párnába varrva zsákokat találtak 3 millió értékű ékszerrel. A betörő meg akarta vesztegetni a rendőrkapitányt, azonban átadta az ügyésznek.

em vesz részt
-Kupa küz-
emben

A bolgár labdarúgó- és görög szövetséggel, Athén Balkán Kupa vesz részt. A bolgárok a torna szokatlanban rejlik, amely Romániánál. A román szövetség nem mondta le részvételét a részvételben fejezte ki. Ezen nyíltan az időpontra nem változtatna, s Bulgária után Románia a Balkán Kupa mérlegét sikerét komolyan

Prágában olimpiász

Július elején rendezik a harmadik munkásoknak a következő sportolói indulnak: Svájc, Franciaország, Jugoszlávia, Litvánia, Lengyelország, Palesztina, Magyarország. Az olimpiász a futball, hazénna, a görög-román birkózás és motorverseny

balcsapatában?

június 13. Még jötték a román-orosz csapatok és Bukaresti csapatok szovjet csapatok szerepését

észenben a legkomolyabbnak arról, hogy a hivatalos nemzetországgal, a FIFA-nak, tevényt mérkőzés rendezések között egyenlően ez nem zárja ki az orosz klubcsapatok Romániában. Egyesületek között egyik odesszai futballcsapat és ha az illetékeseknek akadályt, a megvalósításra ké-

bukaresti mérleg 4:4 arányban áll

Varsóba a Haggibbor Európa Románia csapatától, Herceg Tivadart foglalnak. A két végén utazik Var-

gyalásokat folytatott. A bécsi csapatjának Bukaresti

vető világrekord. A szlovák csapatokkal új kétkézes rekordot állított fel. Az orosz csapat 47.56, balkéz

szlovákiaiban a ködésért, Prágából a szlovák csapatok ismét tornaegyletek szabályait az egyes csapatok vezetői kik a felosztott nemzet vagy nemzeti voltak. Egyéb csapatok elsőfokú in-

eban? Temesvárad, a Ripensia tanulóanyagának jön és itt az okna.

atlétikai bajnokok meg a sport-

Franciaországba — a lapok megírták, a katonai szolgálatot

Öt erdélyi rabbi írása

Bécs, június hó.

A cím, amely alatt könyvbe gyűjtötték, tulzatosan szerény és még csak nem is sejteti a tartalmát. „Közlemények”, ... ebből a címből ugyan senki sem tudja kiokoskodni, hogy mi vár reá a fedéllap mögött. Számadásokra, egyesületi hírekre gondoltunk hírtelemben s hisszük, hogy nem min- arra, hogy beszédek, felolvasások kö- vetkeznek itten, amiket az erdély-bá- náti rabbiegyesületnek néhány promi- nens tagja tartott. Az alkalmat az el- mondásukra a nagyváradi és az aradi gyűlések nyújtották nem orthodox zsidó hitközségek szövegének gyüle- sei. Erősen elütök e megnyilatkozá- sok témaköre. Es ehhez képest erősen különböző a hangnem is, amit használ- nak. Ami aztán eme eltérések ellenére mégis belső összhangba tudja hozni, lelki egységbe képes kovásolni ezeket az írásokat, az a bennük megnyilatkozó becsületes törekvés, hogy alaposat, a gyökerekig lehetőleg nyújtsanak és az elme mellett a lelket is foglalkoztassák, sőt megragadják. Öt magas célkitűzésű írásnak egybegyűjtője tehát a „Közle- mények”.

A sort dr. Lövy Ferenc marosvásár- helyi főrabbinak, az egyesület elnöké- nek tanulmánya: *Papi hatalom a zsidó- ságban*, nyitja meg. Tömör, a lényegét szövevényesen és cafrangmentesen, nemes egyszerűséggel elébünk táró írás. Vé- gignézve az egyiptomi kivonulástól, a zsidó történet egyik legnagyobb elményé- től, a legmaibb időkig. A Thora ügyel- rá, hogy a pap hatalma túl ne tengjen, hogy át ne lopkodják a lelkiek terüle- téről, a papi működés tulajdonképpeni terepéről, világi tere. És ezt a célt azzal éri el, hogy eltölti a papot a földbirtoklástól. A világi hatalmat a Vezér, majd a király, végül a királyok gyakorolják és a világi hatalom koron- kint elviselhetetlen sullyal és engedné- nyeket diktáló erővel nehezedik a pa- pokra. A Thora abszolút igazságait, a kompromisszumokat nem tűrő zsidó etikát, a néha megalkuvásokra fa- nyalodó papokkal szemben is, a prófé- ták képviselik. Gyakran ők maguk is papi nemzetségből valók. Papi ivadék Ezra is, Izrael ujjáépítője. És papok a Makabeusok, a zsidó testi-lelki tisztaságnak, a zsidó függetlenségnek fey- veres oltalmazói. A második szentély idejében a lelki vezetés is kieszik a papok kezéből. Helyüket az írástudók, a rabbik foglalják el. „Hagy mi adta meg a rabbiknak a hatalmat? Tudása, jámborsága, igazság és bekeszerete és mert benne látta a zsidóság a zsidó- zsidó megtestesülését. Ő volt a pap, a bíró, a tanító egy személyben. Pótolta a törvényszéket, a középiskolát, az egyetemet papirkepesítés és sokszor fi- zetés nélkül”. „Ahol megfogytok az vallás ereje, ott persze eszökken, sőt tel- jesen letörök a rabbi lelki hatalma.

A haladó zsidóság — dr. Drechsler te- mesvári főrabbinak róla szóló tanulmá- nya, a *Közlemények* második cikke. Keeskeméti Lipót találó szavát idézi — a természetellenesség lefokozta, amit a mult a természetfölöttiség becsült. Hitközségi alkalmazottakká degradálta a rabbikat. A magyar neologia például odáig jutott el ezen a tere, hogy az emlékeztetés 1868—9. évi kongresszus választásánál az aktív és passzív vá- lasztásjogoktól is meg akarta fosztani őket. Hildesheimer felajánlása szerint a vagyontulakosokkal és az erkölcsileg megbélyegzettekkel vonta egy kalap alá a rabbikat. Viszont a chassidizmuson belül nemesak hogy megmaradt, hanem a vallásosság elmélyülése révén még öregbedett a rabbi tekintélye. Az élet minden vonatkozására áttért és maga a rabbi a csodatevők emberfeletti szférájába emelkedett. Drechsler főra- binak per tangetnem már említett tanul- mánya, „Haladó zsidóság” őszinte, mondhatnám önmegcéluló gyónás er- ről az irányzatról és hangos tépelődés a módszerekről, amelyekkel új eszmé- nyeket, új tartalmat lehetne belevinni. — ujjá lehetne aranyozni bevallottan

megkopott fényét és új aktivitásba le- hetne lendíteni a mostani védekezésbe- söt tespedésbe szorultságából. Annak, amit Drechsler főrabbi cérazetőknek tart, persze edeskevés a közössége az- zal, amit a zsidó történelemből „haladó” zsidóságnak ismerünk. Drechsler dr. sokkal szűkebbre fogná a kritika sza- badságát, a törvény „igájával” is erő- sebben terhelné és a nemzetietlenség, sőt a nemzet-ellenesség bűnében fogam- zott és az asszimilációt ideálá emelő neológiát építséggel a nemzeti tesu- vah szolgáltatása akarná állítani, Cion ujjáépítését óhajtaná szent feladatként elébe állítani. „Keltsük életre lelkiünk gyújtó hitével mind a mi élettelen, hi- tetlen”, — ezzel a szívhezszóló fohász- szal fejezi be.

Dr. Vágvölgyi Lajos aradi főrabbitól szentbeszédet hoz a „Közlemények”. A tehetségesek és a tehetősek lelki együt- teséért emel benne szót az aranyéllár példázatából kiindulva. Dr. Lenke Manó lugosi főrabbi *Izrael jellemképé- hez* hord adatokat. Sokban nem osztom a felfogását. Például abban sem, hogy a *novarum rerum cupiditas* lenne a zsidók egyik legfőbb jellemzője. Nem szabad megfeledkeznünk róla, hogy a zsidó középosztály tulajdon részben nyugalmasan, esendben szorgoskodó, családjának, szűkebb körének élő, erő- sen konzervatív gondolkozású polgárok- ból áll és mérhetetlen ür, egész tenger választja el azoktól, akik átalakulások- ért, új világrét küzdenek. A zsidóság zöme konzervatív vallási ideológiában is él és praktice is hasonlíthatatlanul vallásosabb, mint a nem-zsidó. Hozzá- tehetjük: A zsidóság teljes joggal él- het ebben a konzervatív felfogásban, mert vallásának erkölcsi posztulátumai mindmáig sem teljesedtek be. Még min- dig ideálok, célkitűzések maradtak.

Masjach még nem jött el... S így a zsidók konzervativizmusában is van va- lami a jövő forradalmának zenéjéből.

Rendkívül érdekes dr. Singer temes- vári főrabbi cikke *Diego d'Aguillar- ról*, a VI. Károly átal bárói rangra emelt és a zsidófaló Mária Terézia ál- tal olasz és holland titkos tanácsossá kinevezett spanyol zsidóról, az osztrák dohányegyedárúság bérlejáról, a nagy zsidó filantropról és állam bankárról. A róla szóló legendák temesvári válto- zatát közli. Singer dr. E szerint d'Agu- illar, akit gyermekkorában elraboltak szüleitől inkvizitor lett volna Spanyol- országban és zsidó eredetét, családi kapcsolatait nem ismerve, egy lány- testvérét is máglyára juttatta. (Apja már korábban mártírhalt.) Anyja elevenitette fel emlékezetében a gyászos eset folyamán zsidó száma- zását és vele futott meg aztán d'Aguillar hazájából Bécsbe, ahol korábbi szolgá- latai fejében, amiket VI. Károlynak és lányának tett, melegen fogadta a csá- szári ház. Szabadon megjegyzem: A bécsi zsidó könyvtár igazgatójának, Bernhard Wachstein történetirónak kutatásai, rácafolnak erre az érzelmes legendára. Wachstein megtalálta a régi seegassei bécsi zsidó temetőben a d'Aguillar apjának és anyjának sírját — s ezzel szétfoszlott az elrablóinak, az apja máglyahalálának meséje. Érté- kes d'Aguillar temesvári kapcsolatainak kibogozása, amelyet Singer dr.-nak cikke nyújt, Prinz Eugen révén spanyol zsidók bevándorlását engedélyez- teti d'Aguillar Temesvárra és a temes- vári hitközség nagy befolyású elnöké- nek, Juda Amigonak utján magát a szultánt mozgatja meg a kiűzetés ve- szélyének kitett bécsi zsidók érdekében. A temesvári zsinagógát értékes kegy- szerekkel ajándékozta meg. És Kolnir- ré estéjén még ma is imádkoznak Te- mesvárt a nagy, a felejthetetlen Bécsi „stádlon”-ért.

(g. s.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Ihász-Fekete operett társulatának vendégjátéka

A Sarga liliom uralja az egész heti műsort. Minden este 9 órakor a Sarga liliom-ot láthatja a kolozsvári közönség és azok, akik vidékről rándulnak be a pompás darabot és előadást nézni.

Ihász-Fekete társulat heti műsora

Csütörtökön este 9 órakor: Sarga liliom. Helyárak: 50, 40, 30, 20, 15 és 10 lej.
Péntek este 9 órakor: Sarga liliom. Hely- árak: 50, 40, 30, 20, 15 és 10 lej.
Szombat este 9 órakor: Sarga liliom. Hely- árak: 50, 40, 30, 20, 15 és 10 lej.
Vasárnap d. u. 6 órakor: Sarga liliom. Helyárak: 50, 40, 30, 20, 15 és 10 lej.
Vasárnap este 9 kor: Sarga liliom. Hely- árak: 50, 40, 30, 20, 15 és 10 lej.

Népelőadások sorozata:

Csütörtökön d. u. 6 órakor 10 lejes hely- árakkal az időnyben először: Manó- lita, Operett.
Péntek d. u. 6 órakor 10 lejes helyárak- kal: Egy csók és más semmi.

SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható román és magyar fordítással is

az UJ KELET könyvosztályában

Ara 120 lej

Szállítjuk utánvétellel vagy az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beiktatása mellett.

Szombat d. u. 6 órakor 10 lejes helyárak- kal: Huzd rá cigány.

Vasárnap d. e. 11 órakor 10 lejes hely- árakkal: A fattyu.

Vasárnap d. u. 3 órakor 10 lejes hely- árakkal: Hazudik a muzsikászó.

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma utoljára kettős műsor: I. Nebánt- virág operett világláger filmválto- zata. Fősz.: Anny Ondra, Oscar Karlweiss, Georg Alexander. II. Az 5, 7, 9 órai filmelőadás keretében fel- lép személyesen Körösladányi mes- ter új szuggeszios mutaványokkal.

AZ OPERA MOZGÓ MÜSORA:

Csütörtökön: A kaftandorok királya. Brigitte Helm és Karl Diehl legújabb világfilmje.

Hétfőn: Csók a tükör előtt. Fősz.: Lu- kács Pál és Nancy Carol.
Jön: A szerelem oltára. Sylvia Sidney né- metül beszélő világlágerre.

SELECT-MOZGÓ MÜSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:
Péntek 3, 5, 7, 9 órakor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Ki ad egy csókot? Végtelenül kedves operett, főszerepekben: Georg Alexander, Theo Lingén, Felix Bressart, Marion Taal.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, június 14.

Bukarest, 13: Lemezek. 14:40: Könyv zene. 19: Dinicu-zenekar, délutáni zene. 20:30: Wagner: Walkür, opera lemezek. Vagy 21:45: Operaközvetítés Turinból. Strauss Richard: Salome. Luaidi: A dű- hönögő bohóc.

Budapest, 7:45: Torna. 10:45: Hírek — Előadás. Grammfón. 13: Déli harangszó. 13:05: Hanglemezek. 14:30: Szmirnov Szergej balladajzenekara. 17: Előadás. 17:30: Előadás. 18: Előadás. 18:30: Dö- mőtör Lajos fuvolázik. 19:30: Zenekari hangverseny. 20:50: Andersen Felicia elő- adóestje. 21:30: A Nemzeti Zenede növendékeinek évről-évre zenekari hangversenye. 24: Cigányzene.

Róma. 21:45: Hangverseny. 23: Tán- czene.

Stuttgart. 15: Német operák nyitányai. 15:50: Riede- és Schumann-dalok.

Varsó. 14:20: Orosz, román, keleti és amerikai jazzbrándok lemezek. 17: Az évad dívatos dalai lemezek. 19:15: Kla- bund: Cseresznyevirág-ünnepe, hangjáték. 23:15: Táncezene.

Bécs. 17:10: Nyitányok és keringők. — 19:25: Wagner: Siegfried, opera; közve- títés az Állami Operaházból.

Péntek, június 15.

Bukarest, 13: Déli zene, lemezek. 19: Mocokzenekar; délutáni zene. 20:45: Le- mezek. 21:15: Papzogu Miklós cselőzik. 22: Dumitrescu Aura énekel. 22:30: Ro- galski és Silvestri játéka két zongorán.

Budapest, 7:45: Torna. Hanglemezek. 10:45: Hírek. Felolvasás. Grammfón. — 13: Déli harangszó. 13:05: Főhy Ida zongorázik, Hajdu Imre énekel. 14:30: Bu- dapesti Koncert Szalonzenekar. 16:30: A rádió diákférfija. 17: Előadás. 18: Előadás. 18:30: Zsögön Lenke énekel. 19:35: Bura Károly emléke. Bura Károly szerzeményeinek kedvencei nótáit játssza Bura Sándor cigányzenekara. 20:45: Kül- ügyi negyedóra. 21: Békeffi est. 22:50: Szalonzenekar. 23:30: Az Operaház tag- jából alakult zenekar. 24:30: Cigány- zene.

Bécs. 21: Exi: Schroffenstein grófia. nagy romantikus tirol lovagjáték. 21:20: Szimfonikus hangversenye, Frey Walter zongorajátékával.

APRÓ HIRDETÉSEK

Központi fekvésű, elegánsan butorí- zott szoba, lépcsőházi bejárattal, kiadó. Linczer u. 10., földszint. Értekezni d. e. 10—12, d. u. 2—3 között.

Eladó 530 literes, törvénynek meg- felelő, pálnakfőzőüst teljesen felszerelve finomított és szeszmérőgéppel. Érdeklő- dők irjanak „Jól jövedelmező” jellegre a kiadóba.

Női fehéremű-szakmában jártas, rom- án és német nyelvtudású, jómög- jelenű férfi keres budapesti üzlet. Ajánlatok Rudolf Mosse hirdetőbe Arad.

Egy városi zsidó elemi iskola állami- lag elismert, a román nyelvet perfektlül beszélő, gyakorlattal bíró férfi tanerő keres, aki a világi tantárgyak mellett hittant is taníthat. Életkort, családi álla- potot és fizetési igényeket felütnető aján- latok bizonyítványmásolatokkal együtt „Komoly tanító” jellegre ajált e lap kiadó- hivatalába kéretnek.

Jólfőző szakácsnét azonnalra keres. Alsó kőser-bodega, Wesselényi M. ucca 48.

Csipekebevadás, függöny, ágyterítő, párnák montirozása, kelengyék készítése Cal. Reg. Ferdinand 3. Weissmann R. —

Ebédkosztért felszolgáló lányt felvessz k.sebb étterem. Cím a kiadóban.

Nyaralásra kiválóan alkalmas kertes lakás (esetleg butorított szoba) a Str. Elisabeta (Erzsébet ut) elején kiadó. Cím a kiadóban.

A Zsidó Párt

Str. Gen. Filipes

Inspek

Csütörtök, június

Kisembere szolgáltató

Vannak ember hátul juttat hely- sors. Az élet ism- zikban elől, szin- nek. Akik mind- rasokat osztják, csak holtiszem- élé.

Állnak csapat a- ajtaja előtt és- hogy őket is bef- jól megfér egy- gár és a még ko- szoba is egyede- varakozás unal- — Mit gondol- — kérdezi a hor- mult kalapos as- parasztot.

Hát biz-a r- ják a kapukat — túl a kérdézet. — A folyosó abla- rasztasszony a- csittitgátja. Az- munkáshülsejű e- nevetek böngész- A folyosó sar- zott férfi és nő- három év körül- tak a többiek- tal a tárgyalóterem- metlen pillantás

Akik odakint- gukat, azok bejö- rakerültek ügyé- üres. A holtiszem- nem telik védőre- Miért nem jelt- halt a férje — k- te álló fekete- r- osszonyt. — En nem tu- „félrelépett”, ho- csinálni.

Most elviszik- kérdezi rémülten- a gyermekem- Következik e- mellett elment- gott néhány jár- — En igazán- bün. Visszad- mondja a terem- ségére.

— Na menje- mondja az önö- ilyesmit.

— És mikor k- — kérdezi.

Csak nehezen- hogy meguszt- — Hm, ingal- már elkészültem

Egy házzal a- rumon még nag- tárgyalótermek- sön lévő padon- úgy szokásból- kis élet csak a- álmos, lassított- emelgetik a kis- Majdnem ez- gon is. Az egy- halotti csend. A- tarott hely, de- Simon a pénz- tak, most ürese- Semmi kétség

MŰSOR

14. június 14.
zene. 14.40: Könnyű zenekar, délutáni zene. alkűr, opera lemezek. közvetítés Turinból. Salome. Luafdi: A dű.

Torna. 10.45: Hírek — 6n. 13: Déli harangszó. 14.30: Szmirnov zenekara. 17: Előadás. 18.30: Dö. 19.30: Zenekari — Andersen Felicia elő Nemzeti Zenede növ. zenekari hangverseny.

Hangverseny. 23: Tánc. émet operák nyitányai. Schumann-dalok. orosz, román, keleti és dok lemezek. 17: Az lemezek. 19.15: Kla. trág-ünnep, hangjáték.

ányok és keringők. — egfried, opera; közve. eraházból.

15. június 15.
zene, lemezek. 19: utáni zene. 20.45: Le. zogi Miklós eselődik. ra énekel. 22.30: Ro. játéka két zongorán.

Torna. Hanglemezek. vasas. Grammfón. — 13.05: Főhy Ida zom. re énekel. 14.30: Bu. galonzenekar. 16.30: ja. 17: Előadás. 18: Zsögön Lenke énekel. emléke. Bura Károly dvenc nótáit játssza zenekara. 20.45: Kül. 21: Békeffi est. 22.50: 20: Az Operaház tag. ekar. 24.30: Cigány-

Schroffenstein grófja. roli lovagjáték. 21.20: ersenye, Frey Walter

PRÓBÁK ÉS KÉRDÉSEK

ü. elegánsan butor. názi bejárattal, kiadó. dszint. Ertekezni d. e. között.

s. törvénynek meg. ist teljes felszerelvé szmérőgéppel. Erdéki. övedelmező" jelígera a

zakmában jártas, ro. velvudásu, jómeg. eres bucuresti üzlet. f Mosse hirdetőbe rad.

ó elemi iskola állami. nán nyelvet perfektül tal bíró férfi tanerős ei tantárgyak mellett Életkort, családi álla. nyeket felünlétő aján. másolatokkal együtt lige alatt e lap kiadó. k.

ét azonnalra keres. Wesselényi M. ucca 45.

függöny, ágyterítő, d. kelengyek készítése d 3. Weissmann R. —

szolgálatot felvessz n a kiadóban.

álóan alkalmas kertes orozott szoba) a Str. bet ut) elején kiadó.

HÍREK

A Zsidó Párt jogvédő irodája:

Str. Gen. Filipescu (Szentlélek u.) 1/a.
Inspekciós ügyvéd: Csütörtök, június 14: Dr. Jónás Imre.

Kisemberek az igazságszolgáltatás gépezetében

Vannak emberek, akiknek csak leg- hátul juttat helyet a kifürkészhetetlen sors. Az élet ismeretlen hősei, akik mo- zikban elől, színházban pedig hátul ül- nek. Akik mindég a meg nem lévő ga- rasokat osztják be és akiknek pereit is csak holtseasonban kerülnek a bíróság elé.

Állnak csapatostul a tárgyalótermek ajtaja előtt és lesnek az alkalomra, hogy őket is befogadja a nagy gépezet. Jól megfér egymásmellett a kopott pol- gár és a még kopottabb paraszt. Még szóba is egyelednek egymással, hogy a vára- kalmazás utolsó perceit éltsék.

— Mit gondolt sokáig kell még várni — kérdezi a horpadt padon ülő divatja- nult kalapos asszony a mellette lévő paraszttól.

— Hát biz-a van még idő amíg bezár- ják a kapukat — feleli pipáján kereszt- tül a kérdező.

A folyosó ablaka előtt böszönknyás pa- rasztasszony a karján síró csemetét esztillgatója. Az ajtó előtt két kopott munkáskülsejű ember a kifüggesztett nevetek böngésszi.

A folyosó sarkában egyszerűen öltö- zött férfi és nő kezéül fogva tart egy három év körüli fiúcskát. Félrhuzód- tak a többiekől és csak egymásra vagy a tárgyalóterem ajtajára vetnek türel- metlen pillantást.

Akik odakint már nagyon unták ma- gukat, azok bejöttek és hallgatják a sor rakerültek ügyét. Az ügyvédek asztala üres. A holtseasonban sorrakerülteknek nem telik védőre.

Miért nem jelentette be, hogy meg- halt a férje — kérdezi az elnök az előt- te álló feketeruhás csupa csont és bőr asszonyt.

— En nem tudtam — feleli sirva a „félrelépett”, hogy mit kell ilyenkor csinálni.

Most elvisszik a kis üzletemet? — kérdezi rémülten. Miből fogok megélni a gyermekeimmel?

Következik egy falusi, aki egy erdő mellett elmentében „véletlenül” kivá- gott néhány fát a más tulajdonából.

— En igazán nem tudtam, hogy ez bűn. Visszadám, de már elégettem — mondja a teremben lévő nagy derült- ségére.

— Na menjen haza jó ember — mondja az elnök — és máskor ne tegyen ilyesmit.

— Es mikor kell leüljem a büntetést? — kérdezi.

Csak nehezen tudják elhívetni vele, hogy megusztja büntetés nélkül.

— Hm, ingatja fejét az exváltott, már elkészültem rá, de ha nem hát nem.

Egy házzal arrébb a fellebbviteli fó- rumon még nagyobb a holtseason. A tárgyalótermek ajtaja zárva. A folyo- sán lévő padon unott arccal ülnek csak úgy szokásból a teremszolgák. Valami kis élet csak a jegyzősegeken van, ahol álmos, lassított film mozdulatokkal emelgetik a kis és nagy pörök aktáit.

Majdnem ez a hangulat a hadbírósa- gon is. Az egyetlen tárgyalóteremben hallati csend. A vádlottak részére fen- tartott hely, ahol legutóbb Huttera és Simon a pénzespostás merénylői állot- tak, most üresen tátong a fal mellett.

Semmi kétség, beállott a holtseason. (H.)

A bolgár kormány rendeletileg feloszlattott minden pártot és szervezetet

Megszüntették a sajtószabadságot. A kormány a parasztsztyált akarja megerősíteni

Szófia, június 13. A bolgár kormány ma rendeletileg feloszlatta valamennyi politikai pártot és szervezetet.

A politikai pártok feloszlátásával egy idejüleg rendelet jelent meg, amely a sajtótörvényt módosítja. A lapokat ar- ra kötelezi, hogy megjelenésük új enge- délyezését tíz napon belül kérjék. Ame- lyik lap két héten belül az új engedélyt nem kapja meg, be kell szüntetnie meg- jelenését. A fővárosban a társadalmi megújulás intézetének igazgatója, a vidéki kerületekben a kormányzó adja meg a lapok új engedélyeit. Külföldiek csak külön engedély alapján dolgozhat-

nak a lapok szerkesztőségeiben.

Gheorghief miniszterelnök a feloszlátó rendelettel kapcsolatban kijelen- tette, hogy a kormány teljesen szaki- tani akar a multtal, amely nem volt egyéb, mint a pártok közötti harc és az ország ujjaépülésénél a parasztsztyált fogja megerősíteni, amely egyike lesz az új parlament döntő tényezőinek.

Ma a kormány újabb rendeletet adott ki, mely szerint az összes polgárok tar- toznak fegyvereiket beszolgáltatni. Ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy az országban mindenütt nyugalom van.

— Ismét Kolozsvárra érkezett Manolescu Strunga. Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy a mócok föld- problémájának megoldása ügyében Ko- lozsváron járt Manolescu Strunga föld- művelésügyi államtitkár. Tegnap reggel érkezett újra Kolozsvárra Tatarescu mi- niszterelnök megbízásából, hogy a hely- színen tegyen eleget a mócoknak ígért segítség ügyében. Tegnap délután részt- vett a Gazdasági Akadémia épületében létesült vetőmagkísérleti állomás felava- tásán, utána pedig a tiszteletre rende- zett banketten. Ma 9 óra 22 perckor a prefektus és néhány prefektusi hivatal- nok kíséretében Tordára utazott, ahon- nan este tértek vissza, majd az államtit- kár hazautazott Bukarestbe.

— Mizrachí élet Petrozsényben. Slomó Schwartz, a Mizrachí központ kiküldött- jének Petrozsényben tett látogatása al- kalomával erőteljes és aktívcionista élet fejlődött ki a Mizrachí csoportjainak me- alakulásával egyidejüleg. Az új és remél- hetőleg életképes csoport ideiglenes veze- tőségében a következők foglalnak helyet: Goldstein Márkusz, Bornstein Mór, Zol- tan József, Weitzner Manó, Schröter Mózes, Fischer Mór, Rubin Hertz, Sajo- vics Ezra, Steinmetz Májor, Rosenthal Jenő, Lérek József. Az ifjuság vezetői pedig: Weisz József, Kaufmann Márton, Simon Menachem és Wégh Móse.

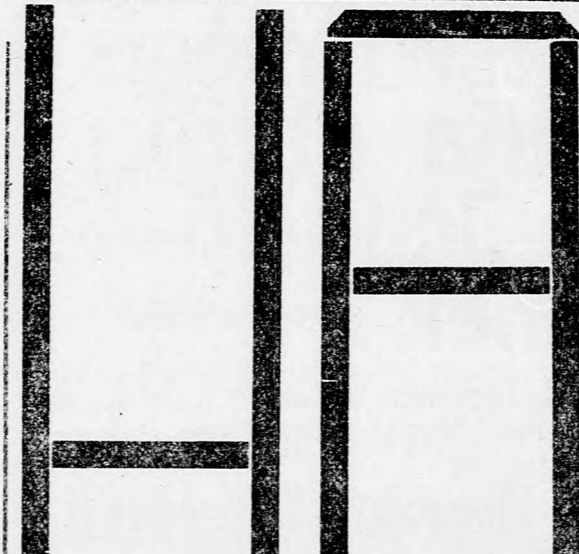
— Eljegyzés. László Terj és Rosen- ber Andor Satumare jegyesek. (Mindén külön értesítés helyett.)

KÖRÖSLADÁNYI MA UTÓJÁRA A ROYAL MOZGÓ-ban

— Ma este az Újságíróklubban Lyoni Löwy Bella énekel. Rendkívüli művész- i élményt ígér az Újságíróklub ma esti koncertje. Lyoni Löwy Bellát, a kolozs- vári származásu gyönyörűhangú énekes- nőt fogjuk hallani, aki éveken át olasz- országi híres mestereknél képezette a mai dus * árnyalásu csodálatosan szép- színi hangját. Az elmúlt szőzonban több olaszországi városban aratott feltűnően meleg sikert s az olasz zenekritika úgy beszélt róla, mint a jelen új csillagáról. A zongorakíséretet a kiváló Boskovics Sándor látja el. A koncert kezdete pont fél 11 órakor lesz.

— Madridban a szocialisták megtámad- ták a német kolónia tagjait. Berlinből jelentik: A lapok hírt adnak arról, hogy Madridban a szocialisták megtámadták az ottlakó német kolónia tagjait, akik közül 8 súlyosan megsebesült. A német kor- mány tiltakozott a spanyol kormánytól, amely sajnálatának adott kifejezést a tör- téntek felett és ígéretet tett, hogy a le- hetőség szerint megvédi a német állam- polgárokat.

— Husz évi fogság után hazatért egy kolozsmegyei földműves. Térden felül érő csizmás paraszt állított be ma a ko- lozsvári vármegyeházára egy feltűnően mongol külsejű parasztasszony és egy szintén tipikusan mongol arcu, hat év kö- rüli gyermek kíséretében. A férfi román- nul is beszél, bár már meglehetősen gya- korlatlanul fog a nyelve a román be- szédre. Elmondja, hogy Cămpian Georgé- nak hívják és most jött husz évi fogság után a szibériai Krasnojarszkból. Még a háboru első évében esett fogságba és azóta Krasnojarszkbán gazdálkodott. At- élte a régi Oroszország bukását és az új rezsim megalakulását. Időközben meg- is nősült, a felesége orosz asszony és a gyer- meke sem tud csak oroszul. „Nem panaszkodhatom — mondja —, engem nem bán- tottak a bolsevikok. Dolgoztam és vettem is egy kis birtokot, meg néhány marhát. Nem volt semmi panaszom, mégis haza- jöttem, mert kinzott a honvágy”. A feke- sége szomorú arccal, tenyerébe hajtott fejjel ül az alispán szobájában. Neki vi- szont Oroszország után van honvágya. Otthagyta Oroszországban a családját és egy felnött leányát. Cămpian már nagyon régen készült hazajönni, de csak most kapta meg hosszas várakozás után ut- levelét a varsói román követségtől. Mikor eljött, mindent eladhatott csak a földjét nem. Most már boldog, hogy újból itthon van annyj idő után, de mit ér vele, ha a felesége viszont az ő boldogsága árán ismerte meg a honvágyat. A nagy darab csontos, mongol asszony sehogysem tud megbékélni a helyzetével és kopott köténye sarkával egyre törölgeti a szemét. Mel- lette áll a kis mongolképu csemete, aki- nek egyelőre édes mindegy az egész dolog.

butorait
tőlünk vásárolja, 3 előnye van:
1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kész- pészert nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhatja!
SZEKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Târgu-Mureș, București, Brașov.

MINDEN NŐ olvassa el!
leszállított nyári ár- jegyzékünket!
LEI 13
Etamine mintás 13
Zefir ingre és ruhára 13
Mosó delaine 25
Panama színekben 29
Tweed 90 cm. széles 29
Imprimé georgette 100 cm. széles 89
Imprimé Crépe de Chine 98
Paplanok óriási választékban, legelőssbbban!
„STEA” Cluj, Reg. Fe dinaro 9.

— Jeftics jugoszláv külügyminiszter elutazott Párizsból. Párizsból jelentik: Jeftics jugoszláv külügyminiszter be- fejezte párizsi tárgyalásait. Lebrun elnök a jugoszláv külügyminisztert a becsület- rend nagykeresztjével tüntette ki. Jef- tics szerdán elhagyta a francia fővárost s Bukarestbe utazott a kisantant konfe- renciájára.

Dr. Lengyel Miklós sebész, szülész, nő- gyógyász külföldi utjából hazatérve a Cal. Regele Ferdinand (volt Ferenc Jó- zsef ut) 111. szám alatti gyógyintézeté- ben rendelését újból megkezdte.

— Nagyszabásu kommunista bűnpert tüzött ki mára a kolozsvári hadbírószá- g. Ez év februárjában a nagyváradi rend- őrség bizalmas feljelentés alapján nyo- mozást indított meg egy kommunista szervezkedés felderítésére. A nyomozás során nemcsak Váradon, hanem Szalon- tán és Marittán számos egyént tartóztat- tak le, akiknek lakásán nagymennyiségű kommunista röpcédulát találtak. A letar- tóztatottakat még a tél folyamán át- kísérték a kolozsvári hadbírószágra, ahol több mint három hónapig tartó vizsgá- lat után mára tüzték ki perük főtárgyalá- sát. Negyvenhat vádlott szerepel a bo- nyolult ügyben, husz tanut idéztek be és eddig tíz ügyvéd jelentkezett a vádlottak védelmének ellátására. A vádlottak közül huszonhatan vannak letartóztatásban. A tárgyalás, tekintettel a nagyszámu vád- lottra és tanukra, reggel nyolc órakor kezdetét veszi.

Orvosi hír. Dr. Sonnenwirth Ferdinand belgyógyász-specialista külföldi tanul- mányutjából hazatérve és rendelését ismét megkezdte Str. I. Manju (Szentgy- ház u.) 8 alatt.

— A strassburgi Emberi Jogok Ligája a koncentrációs táborban sínylődő Ossietzky német író ajánlja az idej Nobel- békedíjra. Párizsból jelentik: Az Emberi Jogok Ligájának strassburgi tagozata emlékiratot intézett a norvég törvény- hozáshoz, amelyben Ossietzkyt ajánlja az idej Nobel-békedíjra, aki — mint ismer- tetes — az elmúlt év ősze óta egyik né- metországi internálótábor foglyja.

Sayers. Jelige: „Gyilkosság”. Egy hír- detőiroda titkái: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívromanban. Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beklüldésével

OLLA
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

UJ KELET *Legújabb hírek*

Mussolini ma a velencei repülőtéren személyesen várja Hitlert

A Hitler-Mussolini találkozó a német nemzeti szocializmus kritikus helyzetének köszönhető

A leszerelés, Ausztria helyzete és a Népszövetség ügye kerül letárgyalásra a velencei találkozó

Róma, június 13. Mussolini Velencébe érkezett s felavatta a Velencét a száraz-földdel összekötő töltésen haladó új mestrei autót.

Az olasz kormányelnök ma, csütörtökön a velencei repülőtéren személyesen fogja várni Hitlert, aki Neurath báró kíséretében érkezik meg. A német kormányfő a velencei Grand Hotelben száll meg. A német-olasz kormányelnöki eszmecsere a praj királyi villában lesz. Ennek befejezése után Hitler visszatér Velencébe. Tiszteletére este a várost kivilágítják. A német kormányfő szombaton utazik vissza légi úton Németországba.

Az angol sajtó nagy érdeklődést szentel a Mussolini-Hitler találkozó híreinek. A Times római értesülései szerint az olasz kormányelnök hangsúlyozni fogja a német kancellár előtt, hogy Olaszország kész a birodalomhoz való viszonyát szelvényesebbé alakítani, de ennek előfeltétele,

hogy meg kell egyezni Ausztria jövőjét illetően, amelynek függetlenségét kell maradtatni.

s ennek szolgálatában külkereskedelmek olyanná kell alakulnia, hogy az önálló államot legfőbb gazdasági pillérévé válják. A Daily Telegraph azt írja, hogy az olasz-német kormányelnöki találkozó módus vivendit fognak keresni abban az irányban, hogy Németország is csatlakozhassék a római hármashoz. A Morningpost szerint is Ausztria függetlenségének biztosítása lesz az eszmecsere fő témája. Mussolini beszéde lényege az olasz kormányelnök ki fogja fejezni, hogy a kérdést Olaszország a többi hatalmakkal való együttműködés alapján kívánja megoldáshoz juttatni.

A Times a Mussolini-Hitler találkozásról foglalkozva megállapítja,

hogy az a nemzeti szocializmus kritikus helyzetének köszönhető.

Hitler a birodalom nemzetközi helyzetének konszolidálására törekszik az olasz-német együttműködés felújításával. A Daily Telegraph című lap szintén azt hiszi, hogy a Hitler-Mussolini találkozás megpróbálja kifizetni Németországot elszigeteltségéből, amelybe a nemzeti szocialista politika vitte.

Párizs, június 13. Pignatti di Custozza párizsi olasz nagykövet látogatást tett a Quai d'Orsayn. A olasz nagykövet a Journal értesülései szerint a Mussolini-Hitler találkozóról informálta Barthou külügyminisztert, közölte az olasz kormányelnök elgondolásait s tárgyalt az ausztriai horogkeresztes agitáció kiújulása folytán előállott helyzetéről.

A Journal de Geneve szerint a Hitler-Mussolini találkozó tárgyalni fogtak a leszerelés kérdéséről, Németországnak a Népszövetségbe történő esetleges visszatéréséről.

s állásfoglalásáról az osztrák kérdésben. Berlin, június 13. Göbbels lengyelországi látogatását úgy tekintik a német sajtó, mint Németország jóakarátának újabb bizonyítékát. A lapok hangsúlyozzák, hogy Hitler kijelentése szerint Lengyelország végérvényesen visszatért a történelembe.

A külkereskedelem kudarca előbb-utóbb inflációra kényszeríti Németországot

Genf, június 13. Jelentette az Uj Kelet, hogy Hitler Németországában a pénzügyi helyzet mindegyre súlyosabbá vált. A márka értéke már csak 3,4 százalékot tesz ki. Eppen ezért a Birodalmi Bank vezetésében az a terv merült fel, hogy az infláció elkerülése érdekében a

devalorizáció eszközeihez folyamodnak, vagyis a márkát nem mint ezideig — az aranydollárhoz, hanem a devalorizált papírdollárhoz fogják arányosítani.

Eme terv ellenére angol pénzügyi körökben továbbra is aggodalommal néznek Németország pénzügyi politikájának fejlődése elébe. A devalorizáció maga után vonná Németországban export-jutalmak létesítését a német kézművesipar termé-

kei részére. A devalorizáció lehetőségével kapcsolatban a Neue Züricher Zeitung hosszabb cikkben foglalkozik a németországi pénzügyi állapotokkal. A lap szerint a német külkereskedelem kudarca előbb-utóbb inflációra kényszeríti Németországot. Ennek előfutárja a márka árfolyamának hanyatlása, amelyről az Uj Kelet szintén beszámolt.

Véres közelharcok közepette megütköztek a párizsi kommunista tüntetők a katonasággal

Előbb a frontarcosok gyűlését támadták meg, majd barrikádokat emeltek a kommunisták

Párizs, június 13. A kolozsvári Patria külön hírszolgálatát alapján jelenti, hogy tegnap és az elmúlt éjjel véres kommunista tüntetések voltak Párizsban, melynek során a frontarcosok és a kommunista tüntetők között közelharcok fejlődtek ki. A zavargások színhelye a Szent Etienne városrészt volt, ahol a frontarcosok „lángkereszt” nevű szervezete tartotta nagygyűlését. A kommunista tüntetők ezt a gyűlést akarták megzavarni. A rendőrség és a katonaság kordont vont az épület körül, de a több ezer főnyi kommunista tömeg nekirepült a karhatalomnak, áttört a kordont és az épületbe hatolva, megtámadta a frontarcosokat.

A kommunista roham szétverte a tömeggyűlést. A tüntető csoport ezután a város központja felé tartott, hogy a városháza előtt tüntessenek. Az utcákon

erős katonai csapatok álltak el a felvonuló utját. A kommunisták a felszólításra nem omlottak szét, hanem megrohmozták a karhatalmat.

Sorfűz dördült el ezután, melynek során számos sebesülés történt.

Ekkor a kommunisták visszavonultak és barrikádokat építettek. Közben több ház összerombolt, épülő házak favázait felgyújtották, betörték az ablakokat és az utcákat kifosztották.

A zavargások a késő éjszakai órákig eltartottak, amikor a hadsereg a csendőrség segítségével szétszórta a tüntetőket és birtokbavetve a barrikádokat. Mintegy kétszáz sebesültje van az uccai harcok, akik közül hat súlyosan sérült. A rendőrség háromszáz kommunistát tartóztatott le.

Miklas rövidesen mégis átadja Ausztria elnöki méltóságát Jenő főhercegnek?

Habsburg Ottó elveszi az olasz király legkisebb leányát? Nem szűnő lendülettel folytatódik a merényletek Ausztriában

Barthou tiltakozik Jenő főherceg köztársasági elnöksége ellen

Párizs, június 13. Politikai körökben újra hirt jár, hogy Miklas elnök rövidesen átadja Ausztria elnöki méltóságát Jenő főhercegnek, ami a Habsburg-restauráció elkövetkezésének első állomása lesz. Szó van arról, hogy Ottó házasságot köt az olasz királyi pár legfiatalabb leányával, mert így akarják biztosítani Olaszország hozzájárulását a Habsburgok ausztriai új uralmához.

Párizsi jelentés szerint Barthou külügy miniszter Jenő főherceg köztársasági elnöksége ellen a leghatározottabban tiltakozik és e részben tökéletesen Csehszlovákia és Jugoszlávia álláspontjára helyezkedik.

Bécs, június 13. Németországból jött „osztrák légionisták” a bajor határ közelében felgyújtottak egy osztrák far-

mot. Az Innsbruckban felfedezett amonlérakat újabb bizonyítéka annak, hogy az osztrák területen elkövetett terror eseményeket kívülről irányítják, mert Ausztriában nem létezik amonlér-gyár.

Egyébként a szövetségi vasutak vonalairól újabb szabotázsakciókról érkeznek hírek. A forgalom fenntartása ennek ellenére biztosítva van.

Az Innsbruck melletti Tetz erdőben robbanóanyagot sikerült felfedezni. A lapok közlései szerint a gyűjtőcsomagok Reichwehrminisztérium Übungstelle felirás olvasható, ami arra mutat, hogy a robbanóanyagot Németországból csempészték át Ausztriába. Tegnap a salzburgi adóhivatalban is bomba robbant. Két személyt sebesülten kórházba kellett szállítani. Az Abendpost közlése szerint bom-

bamerényletet követtek el azon a rövid szakaszon, amelyen Fey osztrák biztonsági miniszter vonata magyar terület felé volt úton. A síneket a merénylet megrongálta, de a miniszter vonata akkor már túl volt a színhelyen.

Ma, szerdán is jelentettek néhány újabb robbantási merényletet vasuti és villamos vasuti útvonalokról. Alsó- és Felsőausztria több pontján a vasuti pályák mentén petárdák és robbanó testek explodáltak s robbantási merényletet követtek el a pozsony-bécsi villamos pályatesten is. Jelentősebb anyagi károk nincsenek. Sebesülések ma nem történtek.

Lord Melchet kezdeményezése új társaság alakult Palesztinában az ország iparjának fejlesztésére

Jeruzsálem, június 13. Palesztina ipari fejlődésének előmozdítására egy új társaság alakult Jeruzsálemben 100 ezer font alaptőkével. Az új társaság alakuló ülésén résztvettek a Jewish Agency, a tel-avivi városi tanács és kereskedelmi kamara képviselői. A társaság egyik alapítója lord Melchet, aki az alakuló gyűlésen kijelentette, hogy az új vállalat célja Palesztina iparát a huszadik század vívmányainak színvonalára emelni. A társaságot palesztinai, egyiptomi-angol, amerikai és dél-afrikai pénzemberek támogatják. A társaság vezetőigazgatója Emanuel Newman, a Jewish Agency executivejének volt tagja.

A Szovjet elismerése a kisantant-államok részéről első lépés Oroszország belépéséhez a Népszövetségbe

London, június 13. Az angol sajtó egyhangulag megállapítja annak fontosságát, hogy a kisantant államok elismerték a szovjetköztársaságot. A Times ezt az első lépésnek tartja a most Oroszország részéről a Népszövetségbe való belépés útján.

Az összes moszkvai lapok vezérekben foglalkoznak a genfi jegyzékalkotással és örömlöknek adnak kifejezést, hogy Csehszlovákiával és Romániával normális lett Oroszország diplomáciai viszonya.

Óriási óvációban részesíti a lakosság törökországi útján a perzsa saht

London, június 13. Ankarai jelentés szerint a perzsa saht törökországi autóját valóságos diadalmat. A lakosság mindenütt óvációkban részesíti török területen a perzsa uralkodót. A saht és kísérete ma folytatja útját Trapezunt felé, ahonnan Ankarába fognak indúlni. A nagyobb városok mindenütt lobogódszben várják a fejedelmi vendéget. Ankarában az éjszakai közvilágítás céljára új villanykörték millióit szerelték fel a forgalmasabb pontokon. A perzsa saht a Kemál pasával való találkozás után Sztambulba is meg fogja látogatni.

A grivitzai sztrák krajovai tárgyalása. Bukarestből jelentik: Ma folytatják a grivitzai-per tárgyalást. Kihallgatnak több tanút, kik felvilágosításokkal szolgáltattak a műhelybeli munkások fizetéséről és előléptetéséről és emondták, hogy békes úton nem tudtak jogokat szerezni maguknak a munkások, kik nyomorban éltek. A sztrájk azért tört ki, mert a munkások kérték az ostromállapot felfüggesztését, hogy gyűléseket tarthassanak és küldöttségeket választhassanak, azonban ehhez a gyár nem járult hozzá. Egyik tanu kijelenti, hogy Chirita szakaszvezetőt nem munkások ölték meg, hanem saját bajtársai. Ma delután Manolescut hallgatják ki, mig holnap Iunian kerül sorra.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó irod. nyomász. Cluj, Strada Baros L. Pop. Telefon: 9-77

Cenzurat

Taxa postálá plátite in num. No. 224713-929.
18. Telefon: 9-77.
Havonta 118, negyevre 600, egészév fólde: Havonta félve 12, egészév detések díjazás KELET az erd sidóság egyetlen keink utányomára megjelöléséve

Az egész világ

Az amerikai képzottsága, amelynek keresztes, mint má pagandájának kiállamokban, újab kért a kongresszus tathassa vizsgálód. Eddig a jelenléte kétségtelenül meg horogkeresztesek Reichwehr-egyenre csempészték az Eg. A bizottság meg fegyverek az ac fegyverzésére szolg nem egyebek, keresztes rohames lamokban.

Azt is megállapít az amerikai fas ezüstingsek szoro a horogkeresztel, nem akar velük k vezérük, mer, cél tiszta amerikai küz amelyek azonban ban hajszára azon csapatokkál s haso zik is ki őket.

A bizottság tagja rültségbe törték k hogy Pelley ezüstir sevelt elnök holland Végül elhatároz megidezi Sylvester úniknek Amerikában s aki a horogkere nyitásával bizott m

A német horog land zsidóvá nevez Ezekután zsidók Doumerquet, Macó vezető államférfiát Zsidóvá kell elől aki gyűlöli és meg Mert különben meg egyre ritkúl világ ellenszenvét?

Atlászó és ostó inmmár minden érte Odahaza zsidólan árja német glóbus dóvá nyilvánítják lágot.

Logikát ne keres vében.

A kétségbeeset náci rendszer ma zik logikával, mint

Bruno Zeletzky

A parlamentti v a Skoda-ügy rejtel ni, négy napon ke Bruno Zeletzky va Zeletzky ugyanis got, hogy mindent és a bizottság sze megtudni.

Főleg azt, hogy repelnek a Skoda-c mazottjai között.

A bizottságban n van. A liberálisok tiak kompromittál kereszttől, a gogist szerepét kutatták.

Szó se róla, a mindent kiderült.

Kipattant példú egy ügyvéd háro jóindulatukat Zelet ez az ügyvéd 10 m teni Argetoianun akik szerinte szere egy ötmilliárdos nak.

Gyanús egziszter kezett leszedni e maga kis tejfelét, pénzügyi zsarolás des utját.

Ezt is emondta után a bizottság tá várták Zeletzkytől

